ONSDAG

Nya Åland

9 DECEMBER 2009 NR 247 PRIS 2,00 €

Kjell Westö om vänskap och lojalitet

KULTUR. Kjell Westö besökte Mariehamn för att signera sin nya roman Gå inte ensam ut i natten. En roman om kärlek, vänskap och lojalitet som utspelar sig i 60-talets Helsingfors. Han träffar gärna läsare och talar gärna om sina böcker.

–Det är kul att träffa folk efter att ha jobbat ensam i fyra år.

SIDAN8

Stadens miljöchef: Nu lämnar vi Mise!

NYHETER. Mariehamn bör lämna Mise och invitera Jomala till samarbete kring renhållningsansvaret.

Det är stadens miljöchef **Jan Westerbergs** nya och radikala förslag till stadsstyrelsen som tar upp frågan i morgon kväll.

Westerberg ser en risk med att stanna kvar i Mise när många andra kommuner redan har lämnat myndigheten eller är på väg bort. Det kan gå så att staden blir kvar i slutändan med Mises hela nedärvda skuld- och kostnadsbörda, befarar han.

Staden skulle, med eller utan Jomala, kunna sänka grundavgiften till 50 euro per hushåll utan Mise, har miljöchefen räknat ut.

SIDAN 3

Förvaltningschefen: Ingen munkavle på tjänstemän

NYHETER. –Munkavle har tjänstemännen inte, säger landskapets förvaltningschef **Arne Selander**.

Men att som landskapsregeringens förra tekniska inspektör **Göran Holmberg** träffa massmedia och ”ensidigt basunera ut sin åsikt” passar inte.

–Det olyckliga är att mycket av det han säger inte är korrekt, och då blir det besvärligt. På flera punkter kom Viking Lines utredare till en annan slutsats än Holmbergs, till exempel om fartygets lastkapacitet, säger Arne Selander.

SIDAN 5

Kunde göras mer. En chans att testa sjömanslivet i praktiken får eleverna ombord på m/s Michael Sars. Rektor Bernt Bergman tycker dock inte att fartygets fulla potentiall är utnyttjad. Foto: ERKKI SANTAMALA

Fläkttestare. Antti Kontkanen från huvudleverantören Fläkt Woods och Ture Karlsson från Turing ab i Miramargaraget. Foto: JONAS EDSVIK

Rökfyllt Miramargarage

NYHETER. Fläktsystemet i det nya Miramargaraget testades igår. Med hjälp av en rökmaskin kunde **Antti Kontkanen** från huvudleverantören och **Ture Karlsson** som ritat och projekterat fläktsystemet se att allt fungerar som det skall. Inom kort öppnar garaget som ger Mariehamn många nya parkeringsplatser under jord.

SIDAN 4

Från rostknackning till navigering

REPORTAGE. Från att städa och knacka rost till att stå till rors och starta maskinen. Ombord på m/s Michael Sars får Ålands sjömansskolas elever testa på sjömanslivets alla delar.

I snart fem år har hon funnits på Åland och tjänat framtida befälhavare och maskinreparatörer.

–Varje år är hon ungefär ett halvår i trafik, fördelat på både våra och andra elever, säger sjömansskolans rektor **Bernt Bergman**.

Maskinmästare **Christoffer Qvarnström** säger att fördelen med Ålands landskapsregerings skolfartyg är att man kan köra på elevernas villkor.

–Här får de träna det sociala med att bo ombord innan de skickas ut i verkligheten. Många har aldrig varit ute på sjön och man måste lära sig att ta hänsyn till varandra, säger han.

Nyan gick ombord och tittade på hur livet på Michael Sars ser ut i praktiken. Eleverna vi träffar är nöjda med sitt fartyg.

–Hon är perfekt, man kan inte förvänta sig mer, säger Alexander Fredriksen i klass SJ09A.

SIDORNA 12-13

En förkylning satte stopp för Daniel ”Daja” Sjölunds träning i måndags. I stället satt han vid sidan och tittade på Jani Lyyski gjorde sin första träning i Djurgårdens IF. Foto: MARIA NYKVIST

Exklusiv träff med Jani och Daja på Djurgårdens första träning

SPORT. Nya Åland och Åland 24 fick i måndags, som enda media, tillstånd att vara med vid Djurgårdens IF:s första träning för säsongen.

Med på konstgräset ute på Bosön i Stockholm fanns **Jani Lyyski** som gjorde sin första dag på det nya jobbet. Vid sidan av plan fanns **Daniel** ”Daja” **Sjölund**, som fortfarande överväger om det blir ytterligare en säsong med den allsvenska klubben.

SIDAN 14

familjen 6

En ängel på jobbet, och en bitch på fotbollsplanen. Så beskriver **Mimmi Holmberg** sig i dagens pratstund.

kultur 10

Lill Lindfors gör åländsk teaterdebut i mars med Riksteatern.

folk 20

”Vi har en lettisk maträtt på julbordet”

DAGENS ÅLÄNNING DIMITRIJS STEPANOUS

åland 24 ikväll

I sporten hänger vi med **Daniel** ”Daja” **Sjölund** och **Jani Lyyski** på Djurgårdens första träning. I studion lär vi oss mer om blomsterdekorationer inför julen.

TIPSA OSS DYGNET RUNT

Ring, skicka sms eller mms på tel: 0457 323 44 44

Nya Åland

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

Många gillar åländsk trädkampanj

Tyskland, Danmark och USA. Alla är de intresserade av Ålands natur och miljös kampanj för att plantera träd i Afrika.

Carola Sjöblom och **Dan Jansén** i Ålands natur och miljö har deltagit i The Copenhagen Climate Exchange 2009, det lilla klimatmötet som hölls inför FN:s stora miljökonferens i Danmark. Från onsdag till söndag var de på plats för att bland annat informera om den trädkampanj som de fört på Åland under året.

Kampanjen går ut på att man köper ett träd för en billig penning, trädet planteras sedan i Östafrika för att på så sätt mildra växthuseffekten.

Representanter från flera länder nappade på idén, bland annat Frankrike, Brasilien, USA och Finland.

– De visade stort intresse och nu ska vi skicka ut mer information till dem, säger Dan Jansén.

Han vill betona att trädplanteringen ska göras under en tjugoårsperiod, det är ingen vits att bara plantera i ett år.

– Då får vi lite mer tid på oss att sänka våra utsläpp, säger Jansén.

Lockade med kampanj. Ålands Natur och Miljös ordförande Dan Jansén och vice ordförande Carola Sjöblom fick många länder intresserade av trädplantering. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Börja cykla

Det fanns också en hel del att inspireras av under mötet i Danmark. I Köpenhamn är målsättningen att 50 procent av köpenhamnarna ska cykla inom några år.

– Det borde vara intressant även för Mariehamn, säger Jansén.

Innan han åkte ned till Danmark var han delvis tveksam till vad mötet kunde ge, men nu känner han sig mer optimistisk. En av målsättningarna är att länderna ska enas om att minska koldioxidutsläppen med 40 procent innan 2020.

– Inställningen verkar vara att det är nu det ska ske. Beslutet måste tas nu eller aldrig, säger Jansén.

Ingen plan

Miljöminister **Katrin Sjögren** (Lib) representerar Åland på klimatmötet. Eftersom Åland inte har någon plan för hur man ska minska koldioxidutsläppen skall hon i stället informera om landskapets vindkraftverk. Dan Jansén hoppas att hon kommer tillbaka med nya idéer från mötet.

FN:s klimatmöte i Köpenhamn inleddes på måndagen. Under mötet ska representanter för 192 länder på två veckor försöka enas om åtgärder för att stoppa den globala uppvärmningen. Mötet pågår i två veckor och tusentals politiker, experter, journalister och representanter för medborgarorganisationer deltar.

Toppmötet kulminerar i slutet av nästa vecka med att också statscheferna samlas i den danska huvudstaden.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

Tänd ett ljus i en gemensam åländsk klimatvaka! Jorden behöver ett ambitiöst och ansvarsfullt klimatavtal NU! Den uppmaningen kommer från Agenda 21-kontoret.

Klimatvaka på torget

■ Kom med och skicka en hälsning från Åland till FN:s klimatkonferens i Köpenhamn! Tänd ett ljus i en gemensam åländsk klimatvaka! Jorden behöver ett ambitiöst och ansvarsfullt klimatavtal NU!

Den uppmaningen kommer från Agenda 21-kontoret som bjuder in alla att delta i den globala manifestationen på torget i Mariehamn på lördag kl 17.30. Ta med egna ljus.

Klimatvakor hålls överallt på jorden samma dag. Manifestationen blir en av de största klimataktionerna i historien när människor i tusentals städer tänder ljus. (ao)

Svenska militären satsar på grön el

■ Grön el till gröna uniformer.

Nu ska det bara strömma miljöriktig elektricitet i ledningarna till Försvarsmakten i Sverige. För Fortifikationsverket, som äger nästan alla Försvarsmaktens lokaler, har beslutat att bara köpa fossilfri el i fortsättningen.

Enligt Fortifikationsverket minskar därmed koldioxidutsläppen med 70 procent, eller cirka 35.000 ton, per år. Totalt köper myndigheten omkring 370 gigawattimmar ström varje år, varav nästan alla används av militären. (FNB)

Växthusgaser skadar hälsan

■ **WASHINGTON.** USA:s miljömyndighet EPA slog på måndagen fast att växthusgaser är farliga för människors hälsa. Det här innebär att landet kan minska sina utsläpp utan att ändra nuvarande lagstiftning. Uppgiften kom samtidigt som det internationella klimatmötet inleddes i Köpenhamn.

EPA:s representant **Lisa Jackson** sade att 2009 kommer att gå till historien som det år då USA äntligen började svara på de utmaningar som växthusgaserna förorsakar.

President **Barack Obama** har meddelat att han vill ha en ny miljölag som borde träda i kraft redan i vår. EPA:s beslut ger den amerikanska regeringen möjlighet att agera redan innan en ny miljölagstiftning har trätt i kraft.(FNB)

Limousiner och privatflyg på klimatmöte

■ Deltagarna i klimatkonferensen i Köpenhamn väntas släppa ut lika mycket miljögifter som en stad med över 100.000 invånare. 1.200 limousiner har hittills anlänt och deltagarna reser dessutom med 140 privatflyg. Det skriver Aftonbladet.

Fransmännen är värst, de har beställt 42 egna limousiner. Enligt uppgift till Daily Telegraph drivs bara fem av bilarna som FN-delegaterna använder av el.

USA:s president **Barack Obama** reser med sitt eget plan Air Force One. Väl på marken kommer presidenten att åka med sin egen monsterlimousine som drar 4 liter per mil.

Källa: aftonbladet.se

Silja Europa planeras att återgå till ordinarie rutt efter en knapp månad på varv.

Silja Europa i trafik 19 december

■Om allt går enligt planerna återvänder Silja Europa till sin normala rutt och tidtabell från Åbo till Stockholm klockan 20.15 den 19 december. Det meddelar rederiet Tallink Silja.

Silja Europa fick roderhaveri den 22 november och tvingades köra en natt i cirklar i vattnen utanför Sottunga.

Reparationerna av Silja Europa skall vara klara den 17 december och då styr fartyget kosan direkt från Gdansk till Åbo. Varvsvistelsen blir sex dagar längre än planerat eftersom rederiet av säkerhetsskäl har valt att byta ut roderaxeln på såväl babords som styrbords sida. Under tiden på varvet passar man också på att utföra rutinjobb som ändå hade blivit aktuella inom en snar framtid som till exempel målnings- och rengöringsarbeten.

Baltic Queen ersätter Silja Europa till den 19 december och återvänder efter det till sin ordinarie rutt mellan Tallinn och Stockholm.

Rederiet har inte offentliggjort hur stor den sammanlagda räkningen efter haveriet blir. Utredningen kring orsakerna till att roderaxeln gick sönder pågår även de fortfarande. (tt-s)

Finström dryftar Mise i morgon

■Frågan om Finströms kommun skall vara med i Mise eller inte kommer upp i kommunfullmäktige på sammanträdet i morgon kväll.

Kommunstyrelsen har behandlat frågan och var enig om att Finström skall stanna kvar i förbundet.

Fullmäktige behandlar i morgon också en anhållan om en tilläggsbudget för socialförvaltningen. De sociala kostnaderna har år 2009 blivit 157.200 euro dyrare än beräknat. Mest har åldringsvårdens kostnader stigit.

Kommunstyrelsens förslag till budget för 2010 finns på mötesagendan och dessutom skall fullmäktige ta ställning till den nya tjänsten som äldreomsorgsledare som styrelsen vill inrätta i samarbete med Geta. (tt-s)

Åtta söker Sottungajobb

■Åtta personer har sökt jobbet som butiksansvarig för Sottunga andelshandel. Samtliga sökande bor i riket eller i Sverige. Vem som får tjänsten och när den tillsätts är ännu inte klart men enligt styrelseordföranden **Anita Hildén** finns det potential bland de sökande.(tl)

Bil stals från parkering

■Någon har stulit en grå eller silverfärgad bil av märket Opel safira. Stölden skedde någon gång mellan den 29 november och andra december vid en parkering på Måsvägen i Mariehamn. (tl)

Miljöchef Jan Westerberg föreslår utträde

Bättre för staden utan Mise

Mariehamn bör lämna Mise och antingen ta hand om renhållningen själv eller göra det tillsammans med Jomala.

Det föreslår miljöchef Jan Westerberg i ett färskt utlåtande.

Utträde. Jan Westerberg föreslår för stadsstyrelsen att staden ska lämna Mise.

Stadsstyrelsen har i ett drygt år funderat på renhållningssystemet i Mariehamn. Under året har ärendet bordlagts fyra gånger och återremitterats en gång, utan att man har kunnat fatta något beslut.

Det som hänt under tiden är att flera kommuner lämnat kommunförbundet Mise. Från början var kommunerna tolv, men efter det har Vårdö och Sund beslutat sig för att lämna Mise. Saltviks fullmäktige var i måndags fem före att besluta om utträde, och i så fall hade troligen också Finström varit på väg bort.

Att Mise håller på och krackelerar har fått också stadens miljöchef **Jan Westerberg** att tänka om. Han var Mises första verksamhetsledare under de första tunga åren och stödde länge stadens medlemskap, men tidigare i höst var han öppet kritisk mot att mise enligt honom har blivit ett affärsverk med dotterbolagen Åpab och Proans i stället för att vara en renodlar myndighet. Då föreslog han att Mise bör separeras från bolagen.

Föreslår utträde

Men nu är han beredd att ta steget fullt ut. I ett utlåtande från slutet av november skriver han att Mariehamn bör lämna Mise och bjuda in Jomala till samarbete – underförstått att också Jomala lämnar Mise.

Han beskriver de tre alternativ som Mariehamn har i dag:

■Fortsatt medverkan i Mise tillsammans med Jomala.

■Lämna Mise och samarbeta med Jomala.

■Lämna Mise och återta ansvaret för renhållningen.

Med eller utan Jomala

Det första alternativet kräver enligt honom att Mise måste separeras från Åpab och Proans. Sammanblandningen av roller och finansiering av bolagens verksamhet är Mises grundläggande problem.

Det andra alternativet motiveras av att bostadsområden i staden och Jomala håller på att flyta ihop och att Jomala och Mariehamn redan i dag har likartade, välutvecklade renhållningssystem och att samarbetet kan förverkligas snabbt. Transportnätet kan rationaliseras och praktiska förutsättningar finns att ta hand om avfallet tack vare samägda Svinryggens deponi.

Alternativ tre innebär att staden går tillbaka till situationen före Mise, med den skillnaden att renhållningsreformen med källsortering hemma och fastighetsnära hämtning av avfallet är genomförd. Staden har de resurser och den kompetens som krävs, och tillgång finns till Svinryggens deponi.

Svarte Petter?

Dessutom innebär det en risk för Mariehamn att stanna kvar i ett krympande Mise, hävdar miljöchefen. Staden kan bli kvar med Svarte Petter i skepnad av Mises nedärvda kostnadsbörda.

Han påpekar att de kommuner som lämnat Mise har fått till stånd rätt förmånliga överenskommelser, något som betyder att den som lämnar sist får bära oskäliga kostnader. Redan därför finns det skäl att lämna Mise samtidigt som andra kommuner gör det.

Westerberg föreslår, om staden och Jomala besluter sig för att fortsätta tillsammans, att staden tar hand om administrationen. Fördelningen av kostnader skulle ske enligt invånarantal.

–Jag föreslår alltså att staden i vilket fall som helst går ut Mise. Däremot är det inte sagt att stadsdirektören går på min linje, säger Westerberg till Nya Åland.

Underlag

Stadsdirektör **Bjarne Pettersons** förslag är att utlåtandet ska vara underlag för förhandlingar med Jomala och ställningstagande gällande fortsatt medlemskap i Mise.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Redan ordnat. Mariehamn - och Jomala - har redan infört källsortering och fastighetsnära hämtning och kan klara sig gott utan Mises överrock, hävdar stadens miljöchef Jan Westerberg. Bilden är tagen i Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

Så blir det utan Mise

En grundavgift på 50 euro per hushåll bör räcka för administration och en eller två bemannade återvinningsstationer om Mariehamn lämnar Mise.

Det har Jan Westerberg räknat ut.

Som läget är i dag har staden inget att vinna på att fortsätta vara med i Mise, hävdar han – tvärtom. Landsbygdens renhållningssystem, den onödigt stora Mise-administrationen och ett icke fullbordat uppsamlingssystem ger onödiga kostnader, och utebliven upphandling bidrar till att det blir dyrt.

Förväntningarna på Mise var i början att avfallshanteringen skulle bli bekväm och rimlig i pris. Så blev det inte, hävdar miljöchefen – stadens invånare har fått bära merkostnader som inte är rimliga trots att stadsborna inte behöver den nuvarande Mise-administrationen.

Grundavgift 50 euro

50 euro per hushåll betyder totalt 300.000 euro i grundavgifter för stadshushållen. Med renhållningen i egen regi kan staden minska bidragen till Åpab kraftigt, bidrag som sedan 2006 kanaliserats via Mise. Dessutom slipper staden i så fall riskerna som Åpabs ekonomiska verksamhet för med sig, till exempel området i Hellesby.

Om fastighetsägarna fortsätter betala för tömningen av kärl, omlastning, borttransport och sluthantering på samma sätt som i dag återstår det bara att finansiera en eller två bemannade centraler för i första hand farligt avfall, grovavfall och trädgårdsavfall. (ao)

Saltvik särbehandlas knappast inom Mise

–Saltviks krav på Mise är helt i linje med styrelsens mål och också med de mål som förbundsstämman har antagit för år 2010.

Det säger Mises verksamhetsledare Fredrik Karlsson men han betonar att man inom förbundet ser till vad som är bäst för samtliga medlemskommuner och inte bara för enskilda.

Som Nya Åland berättade i går har Saltvik ställt ultimatum till Mise. Kommunfullmäktige har formulerat en lista på krav, uppfyller Mise dem inte lämnar Saltvik förbundet.

Kraven handlar bland annat om att avgifterna skall sänkas och bli mer rättvisa, att miljöstationerna i Kvarnbo och Kroklund skall bli kvar och att verksamheten vid Saltviks returdepå skall bibehållas. Saltvik vill dessutom att avgiftssystemet skall sporra till sortering, att kunderna bara betalar för den mängd brännbart avfall som lämnas och att Mise slopar de administrativa avgifter som tas till exempel i samband med att man anhåller om ändringar.

Betonar samarbetet. Mises verksamhetsledare Fredrik Karlsson anser att det är bättre för samarbetsklimatet om medlemskommunerna ställer önskemål än ultimatum.

Är problematiskt

–Helt spontant anser jag att Saltviks krav på Mise är helt i linje med styrelsens mål och med de mål som förbundsstämman har antagit för år 2010, säger Mises verksamhetsledare Fredrik Karlsson.

–Men jag tycker att det är problematiskt att en kommun väljer att ställa ultimatum. Ålands miljöservice är ett kommunförbund och för samarbetsklimatets bästa skulle det vara bättre att visa ödmjukhet inför de övriga medlemmarna och ställa önskemål i stället för krav. Ultimatum kan leda till låsningar.

Inte särbehandling

–Jag utgår från att Saltvik nu kommer att lämna sina önskemål till stämman och också att de blir en fråga för styrelsen att ta ställning till, säger Karlsson.

Han betonar att Saltvik inte skall räkna med särbehandling eftersom Mise är just ett förbund.

–Styrelsen kommer säkert att ta till sig det som Saltvik säger precis som styrelsen tar till sig vad andra kommuner har att säga. Men man får inte glömma att styrelsen i sina beslut alltid utgår från vad som är bäst för alla medlemskommuner, inte bara de enskilda.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Rök i nya Miramargaraget

Effektivt fläktsystem testades

Röken ligger tät i Mariehamns nyaste parkeringshus. Miramargaraget öppnar nästa vecka. Igår testades fläktsystemet och Nyan fick vara med.

Testar fläktar. Antti Kontkanen från huvudleverantören Fläkt Woods och Ture Karlsson från Turing ab testar fläktsystemet i nya Miramar garaget.

Skylten nedanför biblioteket anger att parkeringenshuset är fullt. Den ljuger lite för det ännu inte öppnade Miramargaraget är nästan tomt. Det lyser vitt och fräscht. I taket löper rödmålade rör. Snart finns många nya underjordiska parkeringsplatser i Mariehamn.

Parkeringsgaraget öppnas nästa vecka. Bland det sista som behöver göras innan det tas i bruk är kontrollen av garagets fläktsystem.

Antti Kontkanen från huvudleverantören Fläkt Woods är nöjd med testresultatet.

–Det här är ett nytt energisnålt system som bara har funnits tre år i Finland. Det är populärt och mycket använt i de större städerna.

Energisnålt

Fördelen med detta system är att det är energisnålt.

Ture Karlsson från Turing Ab har projekterat och gjort VVS-ritningarna för garaget.

–När garaget är tomt står fläktarna stilla. De stoppar och stannar beroende på koloshalten i garaget.

Kol-oshalten mäts av givare som är fästade på garagets pelare. Garaget är indelat i fyra zoner med givare i varje, så bara de fläktar som verkligen behövs startar.

Antti Kontkanen startar rökmaskinen och efter några sekunder brummar fläktarna i gång.

–Rökmaskinen använder vi inte för att simulera brand, men röken behövs för att vi skall kunna se och kontrollera luftströmmarna i garaget.

Förr användes fläktsystem med kanaler, där uppstod tryckfall och det behövdes mycket el för att få igång luftflödet.

–Det här vädrar ur vid behov.

Utsugningsfläkt

Ture Karlsson visar fläktarna i taket.

–De är jetfläktar som bara transporterar luften i garaget till den stora utsugningsfläkten.

Vi kryper in bakom ett galler och tittar upp i två höga lufttrummor och får på kuppen frisyrerna omgjorda på nolltid.

–Här sugs luften ut ur garaget. Luften ventileras också genom garagets in- och utgångar.

När fläktsystemet är på för fullt är luftflödet tio kubikmeter per sekund. Det finns också en brandgasfläkt med större kapacitet: femton kubikmeter per sekund.

–Det är brandkåren som startar den fläkten vid brand. Då kommer de hit och stänger ventilationen till biblioteket och startar brandfläkten.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 465

Foto: JONAS EDSVIK

Invigs snart. Inom kort finns många nya underjordiska parkeringsplatser i Mariehamn.

Rökmaskin. Antti Kontkanen använder rökmaskin för att undersöka luftströmmarna och det nya energisnåla fläktsystemet i Miramargaraget.

Fel i text. Det finns sojalecitin i margarinet, vilket inte står på förpackningen. Det kan vara farligt för sojaallergiker.
Foto: JONAS EDSVIK

Varning för soja i bakmargarin

Livmedelssäkerhetsverket Evira återkallar alla förpackningar av Sunnuntai bakmargarin på grund av ett fel i förpackningstexten.
Det är dock inget fel på själva produkten.

”I de finsk- och svenskspråkiga påskrifterna saknas en påskrift om ursprunget för det lecitin (E 322) som använts som tillsats. Det rör sig om sojalecitin. Produkterna kan vara farliga med tanke på de allra känsligaste sojaallergikerna. För andra konsumenter är produkterna trygga. ” skriver Evira, som börjat utreda ärendet efter en anmälan från en kund.

Det handlar om produkterna Sunnuntai bakmargarin 500 gram, Sunnuntai laktosfritt bakmargarin 500 gram samt 1 kilograms förpackning.

Märks om

Nu kommer alla margarinpaket att återkallas från både centralaffärernas lager och från detaljhandeln, alla paket måste således bort från butiksHyllorna för att märkas om.

”Produkterna förses med ett klistermärke med information på finska och svenska om att kod E 322 = sojalecitin. Felet rättas till på kommande partier. ” skriver Evira.

Sojaallergiker som köpt av produkten uppmanas kontakta konsumentservicen på telefonnumret 02 443 2022, vardagar klockan 9–14.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

FPA bemöter strejkvarsel

Förmåner betalas redan nu i veckan

Varslet om bankstrejk har lett till att Folkpensionsanstalten, FPA, betalar ut pensions- och handikappförmånerna så att man kan lyfta dem redan på fredag.

Om strejken bryter ut på måndag kommer åtminstone Nordeas kontor i Mariehamn att vara stängt i tre dagar.

En segsliten arbetskonflikt inom finansbranschen ledde i slutet av november till att fackförbundet Suora och De högre tjänstemännen YTN utfärdade en strejkvarning som gäller banker, bankernas finansbolag, Luottokunta och Automatia.

I går kväll upptog man förhandlingarna och om de strandar bryter det från och med måndag den 14 december ut en tredagars riksomfattande strejk.

Banktjänsterna fungerar

En strejk stänger åtminstone Nordeas kontor i Mariehamn. Det var ännu i går oklart huruvida Andelsbanken och Ålandsbanken också kommer att stänga sina kontor.

Även om ytterdörrarna till de finländska banklokalerna stängs kommer automatiken och de viktigaste banktjänsterna att fungera. Till dem hör uttag av kontanter via automat, betalningar med kort och alla nättjänster.

Hämta ut bankkort

Bankerna varnar dock för att det elektroniska systemet kan bli långsammare och fungera trögt.

Man påminner också att de som har bankkort som skall förnyas hämtar ut dem den här veckan för att undvika att kortet slutar gälla under en eventuell strejk.

Lönerna kommer att betalas ut som vanligt och fakturornas betalningsdatum påverkas inte heller av strejken.

FPA tidigarelägger

Flera av folkpensionsanstalten FPAs kunder är vana vid att lyfta sina pengar på utbetalningsdagen på banken. Eftersom pensioner och handikappförmåner i vanliga fall skulle finnas på banken på måndag tidigarelägger FPA utbetalningen så att pengarna kan lyftas redan nu på fredag.

Man kan också få sin arbetslöshetsförmån för tiden 9-14.12 utbetalad den 9 december om man ber om det genom att ringa FPAs servicenummer 020 692 230. Anmälan via e-post godkänns inte.

–I arbetskonflikten deltar cirka 30 000 tjänstemän, förmän, experter och högre tjänstemän inom finansbranschen. I konflikten deltar även anställda hos Sampo Bank som har brutit förhandlingarna om sitt företagsrelaterade avtal, skriver Suora på sin hemsida.

Konflikten har sitt ursprung i att finansbranschen inte har fått några löneförhöjningar i år. Efter tio månaders förhandlingar föreslog arbetsgivaren en halv procents förhöjning vilket branschen förkastade.

Sedan månadsskiftet får fackets medlemmar inte jobba övertid och inte resa i arbetsärenden på egen tid.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Strejkar inte. Bankomaterna fungerar under en eventuell strejk men se till att du hämtar ut eventuella förnyade bankkort från kontoret den här veckan så att de inte blir liggande bakom stängda dörrar. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Protest mot golfbygge. Isabell Kvarnfors har samlat namn mot byggandet av en golfbana i Sund. Bilden togs i samband med den vandring som Ålands natur och miljö ordnade på Stornäset i november. Bakom Kvarnfors syns från vänster Katrin Sjögren, Folke Sjölund och Maj-Britt Wikblom.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Namninsamling mot Stornäset

■ I morgon torsdag uppvaktar en aktionsgrupp, med **Isabel Kvarnfors** i spetsen, landskapsregeringen med anledning av planerna på en golfbana på Stornäset i Sund.

I samband med uppvaktningen kommer även en namninsamling mot exploateringen av området att lämnas över till landskapet. (ab)

Förvaltningschef Arne Selander om munkavle på tjänstemän

Olämpligt kalla till pressinfo

Förvaltningschef Arne Selander tycker att det var olämpligt av Göran Holmberg att ensidigt kalla till sig massmedierna för att ”ensidigt basunera ut sin åsikt”.

– Men munkavle har tjänstemännen inte.

SE MERA PÅ TV 24

I Rakt på i går kväll i Åland 24 intervjuade **Nina Fellman** landskapsregeringens förra tekniska inspektör **Göran Holmberg** som med buller och bång avsattes från sitt projektledaruppdrag för nya Föglöfärjan Skarven två veckor innan hans förordnande gick ut.

I intervjun fokuserade man på landskapsregeringens informationspolicy. Göran Holmberg – som inte längre än bunden av någon anställning – befarade att tjänstemännen inte får säga sin åsikt om den är kritisk mot ministrarna.

Han berättade också om den avbrutna ”presskonferensen”, som snarare beskrivs som en visning av hur man trimmar fartyget med hjälp av ballast, som enligt honom var ytterligare ett tecken på munkavle. ”Öststatsmentalitet” sa han bland annat i programmet.

Ingen munkavle. Förvaltningschef Arne Selander förnekar att tjänstemännen belagts med munkavle. Enligt honom får alla säga sin åsikt, bara det sker under kontrollerade former. Foto: JONAS EDSVIK

Långkörare. Skarven ligger fortsättningsvis vid kaj. I Rakt på i Åland 24 luftade förra projektledaren Göran Holmberg sitt missnöje. Foto: ERKKI SANTAMALA

Känslig för kritik?

Landskapsregeringens förvaltningschef Arne Selander bemöter kritiken.

Han ger ett exempel på kritik som nedtystats i samband med att nästa års budget klubbats.

– En avdelningschef uttalade sig i radion, men han var inte tillräckligt insatt i budgeten. Innan man uttalar sig måste man informera sig ordentligt.

Är landskapsregeringen känslig för kritik?

– Budgeten är ett viktigt instrument för politikerna. Som tjänsteman är man tvungen att följa den politik ledningen företräder. alltid delar man inte politikernas uppfattning, men tjänstemännens roll är inte att driva opinion.

Politiskt förtroende

Men ingen försöker belägga någon med munkavle, hävdar han.

– Det olyckliga är att mycket av det han säger inte är korrekt, och då blir det besvärligt. På flera punkter kom Viking Lines utredare till en annan slutsats än Holmbergs, till exempel om fartygets lastkapacitet.

Som förvaltningschef är Arne Selander beroende av politiskt förtroende i tjänsten och den som ska se till att den politiska styrningen fungerar i praktiken.

– Om den inte gör det har vi ett stort demokratiproblem. Förvaltningen måste följa den politiska målsättningen. Det är min sak att se till att det som politikerna bestämmer förverkligas.

”Olämpligt”

Vad säger du om ”öststatsmentaliteten”?

– Om Holmberg menar att tjänstemännen ska agera utan att bry sig om vad politikerna säger är han allvarligt ute.

Så här säger han om den avbrutna ”presskonferensen”:

– Jag tycker att det är olämpligt om en tjänsteman kallar till presskonferens och ensidigt basunerar ut sin åsikt. Men han har valt att köra sitt eget race. Han borde ha informerat mig och **Niklas Karlman** först. Vi måste ju prata ihop oss om vad som ska sägas.

Trotsade tillsägelse

Var det nödvändigt med hänglås på Holmbergs dörr?

– Orsaken var den händelsekedja som mynnade ut i presskonferensen. Jag kände mig tvungen att göra så här för att förvissa mig om att inget material som interna revisorn behöver för sin granskning skulle försvinna eller förstöras.

Varför litade du inte på Holmberg?

– Nej. Vi hade någon dag tidigare sagt till honom att arbetena ombord på Skarven skulle avbrytas, men trots det fortsatte de. Ett förtroende är ömsesidigt, och han måste agera så att han inte förbrukar det.

Annan åsikt okej

På en gemensam presskonferens är det okej för en tjänsteman att uttrycka avvikande åsikt, tilläger han.

– Nej, det blir inga reprimander efteråt. Men jag har sagt hela tiden att varken jag eller någon annan dömer Göran Holmberg. Utredningen pågår.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

De är Ålands starkaste företag

Ålands Företagsbyrå har vuxit stadigt och löper trots långkonjunktur ingen större risk för att gå i konkurs. För det belönades de i går.

Suomen Asiakastieto oy har utsett Ålands Företagsbyrå Ab till Ålands starkaste företag år 2009. Reovisningsbyrån har fått klassificeringen AAA , vilket är den bästa man kan få.

– Det är roligt, allt bygger på att vi har duktig personal som har jobbat länge, säger vd **Jan Kangashaka** som bjöd personalen på tårta för att fira framgången.

De finländska företag som belönats utsågs inom sm-sektorn, det vill säga bland företag med en omsättning på 2-50 miljoner euro. De anses löpa en mycket liten risk att få anmärkningar om betalningsstörningar eller gå i konkurs även under svåra tider. Deras verksamhet är etablerad, och de har offentliggjort sitt senaste bokslut.

– Hittills har vi inte märkt av någon lågkonjunktur, går det bra för våra kunder går det bra för oss. Och alla företag måste ju bokföra, säger Kangashaka.

Kunniga. Ålands företagsbyrå har 35 anställda och flera av dem har jobbat länge på företaget.

Ålands företagsbyrå sysselsätter cirka 34 redovisare, skatterådgivare och revisorer. Företaget har vuxit stadigt och fjolårets omsättning överskred två miljoner euro. Företaget grundades 1973 och kunderna består av ungefär 700 företag inom olika branscher.

Stark fastighetsbranch

Av de 2. 600 klassificerade företagen på Åland har 14,1 procent fått en stark kreditklassificering, AAA eller AA+ av Asiakastieto. Andelen är en aning större än i hela Finland i genomsnitt.

Relativt sett flest företag med stark klassificering har Åland inom fastighetsbranschen, 27,5%, och finansbranschen, 27%. Av de åländska kommunerna har Mariehamn och Föglö proportionellt sett flest starka företag.

År 2008 utsågs aktiebolaget Harrys El till Ålands starkaste företag.

Suomen Asiakastieto Oy är det ledande företaget i Finland inom företagsledning, riskhantering samt produktion av informationstjänster inom försäljning och marknadsföring.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Brändö vill uppmuntra barnafödsel

Reningsverk, nya bostäder och storkpeng. Brändös budget har trots det sämre ekonomiska läget både stora investeringar och nyheter.

De minskade skatteintäkterna och landskapsandelarna för nästa år påverkar Brändö kommuns budget. Underskottet för år 2010 beräknas bli 45.643 euro vilket är en betydlig försämring om man ser på 2009 som enligt budgeten ska ge ett överskott på nästan 139.000. Detta enligt kommunstyrelsen budgetförslag.

I budgeten finns något som kommundirektör **John Wrede** kallar storkpeng.

– Det är en engångssumma per barn som föds. Det är vanligt på fastlandet i små kommuner för att uppmuntra småbarnsfamiljer.

I budgeten för år 2010 finns ökade personalkostnader för barnomsorgen och bibliotekariens arbetstid utökas med fem timmar per veckan. Skoldirektörstjänsten, som tidigare delades med Kumlinge är nu endast för Brändö och skoldirektören har också hand om ungdomsarbetet.

Lappo skola stängs vilket leder till inbesparingar och kollektivtrafiken minskar kraftigt på grund av höjda ruttaxor.

Investeringar

– Vi har gjort stora investeringar, men vi har några kvar; säger Wrede.

Det är bland annat markköp för fast bosättning som föreslås få 90.000 euro. Då handlar det i första han förhandlingar med Brändö-Kumlinge församling om köp av ett markområde i Brändö by. Man avsätter också 80.000 euro för aktier i fastighetsbolag.

– Vi har brist på bostäder och hoppas att något privat fastighetsbolag bygger radhus. Vi hade även medel för det i årets budget, men det blev oanvänt.

I budgeten finns även ett anslag på 45.000 euro för inventarier till skolgården i Brändö by.

Den stora investeringen är reningsverket som ska byggas i Åva. 600.000 euro finns i budgetförslaget för det ändamålet.

– Vi håller på och tar in anbud nu, så det är ganska fem före.

Nu skall kommunfullmäktige behandla budgeten.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Cyklist skadad vid krock med bil

■ En cyklist blev efter klockan 16 i går på eftermiddagen påkörd av en personbil i centrala Mariehamn. Olyckan inträffade på övergångsstället vid Nyfalers vid bussplan.

Cyklisten fördes med ambulans till sjukhuset. Skadorna bedömdes som lindriga men cyklisten hölls ändå kvar över natten för observation.

Polisen utreder nu händelseförloppet och vill därför inte spekulera om vems felet till olyckan var. (tt-s)

Inga besvär i mopperån

■ De två unga män som dömdes till fem respektive fyra års ovillkorligt fängelse för sommarens värdetransportrån vid Ålandsbanken har inte anmält missnöje över domen inom utsatt tid. Det betyder att domen kommer att vinna laga kraft om några veckor. Männen blir kvar i häktet i Åbo i väntan på det.

Den enda som lämnat in besvär är en av de åtalades advokater. Besväret gäller enbart det arvode som tingsrätten medgav. (ao)

Två bilförare körde rattfulla

■ Polisen rapporterar om två fall av misstänkt rattfylleri under veckoslutet. I fredags blåste en förare 0,8 promille i en kontroll på Östernäsvägen. Lika hög promillehalt hade en förare på Skarpansvägen dagen efter.

Äventyrande av säkerheten har den person som körde 98 kilometer på 70-väg på landsväg 2 i Ämnäs gjort sig skyldig till. (ak)

Misshandel på stan

■ Ett bråk mellan två personer urartade vid 04-tiden på söndagsmorgonen på Torggatan i Mariehamn. Slag mot huvudet, sparkar och knuffar har utdelats.

Händelsen är polisanmäld som misshandel. (ab)

Två krockade med rådjur

■ Två rådjurskollisioner har rapporterats in till polisen. Den ena krocken skedde i Sund Bomarsund i måndags och den andra på landsväg 1 i Jomala Kungsö i tisdags.

Inga person kom till skada vid krockarna. (mt)

Får stipendium från Mariehamn

■ **MARIEHAMN.** Stadsstyrelsen har fastslagit vilka åtta studeranden som får 750 euro var i stipendium. Kriteriet av de sökande är att de i minst tre terminer med framgång bedrivit universitets- eller högskolestudier eller yrkesstudier vid läroinrättning eller studier på gymnasialnivå som leder till yrkesexamen.

Totalt tog staden emot 34 ansökningar och bland dem erhåller **Katrin Lindberg**, **Magnus Högnäs**, **Sofia Björklund**, **Karolin Eklund**, **Sara Orre**, **Gustav Börman**, **Staffan Brunnsberg** och **Emil Fast** stipendier.

Stipendierna delas ut i anslutning till utlysandet av julfriden på Torget i Mariehamn på julafton. (mt)

Nina Smeds
Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 406

familjen

Dagens namn
ANNA, ANNE, ANNI, ANNIKA, ANNELI, ANNETTE

Döda

RUTH SJÖLUND
Fredagen den 4 december avled **Ruth Maria Sjölund** från Mariehamn i en ålder av 97 år. Hon var född **Karlén** den 10 april 1917 i Kumlinge och änka efter **Yord Sjölund**.

Ruth Sjölund växte upp på Kumlinge i en syskonskara på fem barn. Vid 20 års ålder flyttade hon in till Mariehamn och har sedan dess varit Mariehamn trogen.

Ruth Sjölund jobbade till en början med diverse saker bland annat på Hägerstrands Pensionat i Ytternäs. År 1941 gifte Ruth Sjölund sig med Yord som också han flyttat från Kumlinge till Mariehamn. Efter det blev Ruth Sjölund hemmafru och tog hand om de två sönerna och hemmet. Efter att paret Sjölund 1952 byggt ett egnahemshus vid Öhbergsvägen blev Ruth Sjölund turistvärdinna och hyrde ut rum till turister. Det höll hon på med i 20 år.

Under tiden jobbade Ruth Sjölund också som museiassistent vid Ålands museum i ett antal år.

Hennes stora intresse var musik och körsång ett intresse hon delade med maken Yord.

De senaste 12 åren har Ruth Sjölund bott på Trobergshemmet i Mariehamn.

Närmast sörjande är sonen **Folke** med fru **Eila** och sönerna **Stefan** och **Lars** samt sonen **Rune** med sambo **Inga-Britt.**

Finströms lucia 2009 Sanna Johansson. Foto: PRIVAT

Sanna Johansson är Finströms lucia

■**Sanna Johansson** från Finström har utsetts till kommunens lucia. **Linn Ekebom**, **Frida Jansson**, **Matilda Kytömäki**, **Ebba Lönngren** och **Frida Sjöroos** blir tärnor. Sammanlagt 610 personer deltog i omröstningen.

Lucia kröns i Finströms kyrka 13 december av kyrkoherde **Jon Lindeman**. Då framför luciaföljet sitt program och efteråt bjuds det på luciakaffe i Mikaelsgården. Dessutom kommer luciagruppen att besöka morgonsimmet i Ålands idrottscenter, Havsvidden och Rosengård.

Luciafirandet i Finström arrangeras av kultur- och fritidsnämnden i samarbete med Finström-Geta församling. **Inger Rosenberg-Mattsson** är ”Luciamamma” och gruppens träning leds av **John-Adam Sjölund**.

Luciainsamlingen är i år till förmån för Godby rotarys projekt att utrota polion i världen. (tt-s)

Ängel på jobbet och en bitch på plan

PRATSTUNDEN

Ansvarsfullt jobb. Både i arbetet på sjukhuset och på fotbollsplanen får Mimmi Holmberg ta mycket ansvar. Därför är hennes bästa fritidssysselsättning att ”bara vara”. Foto: JONAS EDSVIK

Fotboll. Det är det man förknippar **Ing- Marie** ”Mimmi” **Holmberg** med. De senaste 30 åren har fotbollen varit en viktig del av hennes liv.

Sina första sex år bodde Mimmi i Mariehamn, men vid föräldrarnas skilsmässa flyttade hon med sin mamma till Jomala. Hon hann gå en termin i Övernäs skola innan flytten till Jomala Kyrkoby.

I Kyrkoby bodde mycket pojkar och Mimmi spelade fotboll med dem.

–Jag tyckte det var kul och sökte mig till ett fotbollslag. På den vägen är det.

Vid 9 års ålder inleddes karriären i Jomala IK.

Hade du någon speciell talang som märktes direkt?

–Ingen aning. Men jag hade ett brinnande intresse och tyckte det var otroligt roligt.

I tonåren friidrottade Mimmi också med viss framgång, men lagsporten kändes roligare.

–Du är ganska ensam i friidrotten.

Bytte lag

Karriären började i Jomala IK (JIK). I mitten av 80-talet drog klubben ner på satsningen på sitt damlag på grund av dåligt spelarunderlag. Även Lemlands IF (LIF) hade problem med sitt damlag. Då inleddes diskussioner om att byta lag till just Lifforna som behövde förstärkning. Men Mimmi var inte intresserad.

–Jag tyckte de var för dåliga, säger hon och skrattar lite generat.

Då hade JIK precis slagit LIF-damerna stort i en match. Mimmi hade ambitioner och provtränade med Hammarland och Finström istället. Men det blev Lifforna ändå.

–Med facit på hand blev det bra.

Lagen slogs ihop och även spelare från IFK Mariehamns damlag, inklusive undertecknad, anslöt sig till laget.

–Det var den bästa lösningen. LIF hade inget herrlag och vi kom i första hand i den klubben. Vi fick de bästa tiderna på lilla Valbo idrottsplan.

Även poäng för assist

Mimmi var och är en målspottare och blev tongivande i det nya laget. Hon är en bra lagspelare och har fått erkännande genom att bli lagkapten.

–Jag har försökt stå med båda fötterna på jorden. Det jag har jobbat för de senaste åren är att man ska se att ett mål kan börja redan vid den egna målvakten.

Fokuseringen på målgöraren blir alltid stor, men resten av laget bäddar för målet och det är viktigt att se. Som yngre kunde Mimmi känna att om hon inte gjorde mål och laget inte vann fick hon skulden. Men med åren har det gått över. Nu har tränaren i IFK Mariehamns damlag, där Mimmi för tillfället spelar, satt in en assistliga för sitt lag. Att få poäng för assist innebär att man får poäng om man passar till den som gör målet.

–Oftast är det kanske den som gett assist som gjort arbetet.

Mimmi har känt att det kunde bli för mycket ”långa bollar på Bengt”-mentalitet som gällde. Så fort man fick bollen skulle den till Mimmi och så sköt hon den i mål.

–Jag har nog gjort solomål, men oftast har jag fått riktiga smörpass av mina lagkamrater och då är det enkelt att göra mål.

Mimmi var med när Ålands ”damlandslag” Åland United (ÅU) bildades. Både Lemlands och Finströms damlag ”harvade på” i division ett och man värvade spelare från varandras lag mellan varven. Men i något skede insåg spelarna att det inte fungerar att ha två halvbra damlag på en liten ö, bättre då att ha ett bra.

–Diskussionen hade funnits länge men alltid över spelarnas huvuden.

Resultatet blev Åland United, som tog FM-guld i år. Men Mimmi var inte med utan spelar med IFK Mariehamns damlag, som är ÅU:s farmarlag och spelar i Upplandsserien i Sverige.

Trots att fotbollen tagit upp mycket av Mimmis tid har den också gett mycket.

–Jag har sett nästan hela fastlandet, jag har fått vänner för livet via fotboll. Och på den tiden jag var med i landslaget fick jag resa utomlands.

Att spela i landslaget skilde sig från vanlig lagsport. Man umgicks kortare perioder, men det var inga problem med att bli samspelt.

–Man visste vad man skulle göra. Det jobbigaste var det finska språket. Själva spelet på planen fungerade, men det sociala var svårt.

Guldbollen delas ut till årets bästa spelare på Åland och hittills har Mimmi belönats med tio guldbollar i kategorin damer. Det är också en bedrift.

Gillar blod och sår

Mimmis liv har inte endast handlat om fotboll. Hon är utbildad sjukskötare.

–Alltid när jag var liten och skrev i ”Mina vänner”-böcker skrev jag att jag ville bli sjukskötare.Jag har alltid tyckt om blod och sår.

Först utbildade sig Mimmi till primärskötare, men år 2001 satte hon sig i skolbänken igen och studerade till sjukskötare. Nu jobbar hon på kirurgiska avdelningen på ÅHS.

När det inte är jobb eller fotboll på schemat försöker Mimmi att ”bara vara”.

–Jag tror det har att göra med att mitt jobb är krävande och med stort ansvarstagande och i fotbollen finns krav på att prestera. Allt det där gör det skönt att bara vara när man är ledig. Jag får inte panik om jag inte gör något.

I december 2007 köpte Mimmi ett hus i Österkalmare i Jomala och återvände till ”sin” kommun. Huset tar upp en del av tiden, det vet alla husägare. Det är alltid något som ska fixas på själva huset eller gården. På gården planerar hon ha stor födelsedagsfest nästa år tillsammans med sin storasyster **Mia** som fyller 50.

Fakta/Ing-Marie Holmberg, 40 år

Namn: Ing-Marie ”Mimmi” **Holmberg**
Född: den 12 december 1969 i Mariehamn.
Bor: i Jomala Österkalmare.
Yrke: sjukskötare.
Intressen: huset tar upp ganska mycket tid, vänner.
Familj: ja.
Födelsedagen: släkt och vänner är välkomna in på kaffe under födelsedagen från klockan 15 och framåt. Nästa år firar Mimmi stort tillsammans med storasyster Mia som fyller jämnt då.

Lägger du fotbollsskorna på hyllan nu när du fyller 40?

–Man ska aldrig säga aldrig. Enda gången jag har sagt att jag ska sluta var när vi (ÅU, reds anm.) hade stigit till FM-ligan. Då kände jag att nu räcker det. Annars är det ni journalister som har sagt det. Jag har sagt att vi får se.

–I dagsläget, just idag, suger det inte efter att spela fotboll. Eller ja, efter fotbollen, men inte allt runtomkring.

För en fotbollsspelare i ett ligalag är det många tider att passa. Kvällar och helger går åt till träningar och matcher. Och detta utanför arbetstiden. Mimmi kände att hon var fast i alla tider som måste hållas.

Tanken på ett liv utan fotboll skrämmer inte Mimmi.

–Då får jag friheten att resa mer. Jag saknar och längtar efter att ha fyra veckor sommarsemester utan träningar eller matcher.

Träningsledigheten från fotbollen beror på hur tränaren lägger upp det och om Mimmi har tur sammanfaller det med hennes semester.

Skulle du kunna tänka dig att vara tränare för ett lag?

–Det skulle vara jättekul, men det ligger i framtiden.

Kombinationen sjukskötare och fotbollsspelare är som två skilda världar som möts i Mimmi.

–På jobbet är man en ängel och på fotbollsplanen blir man en bitch. Kombinationen passar mig.

Men Mimmi är en snäll bitch. Hon är inte den som sparkar ner någon, men hon får avreagera sig genom att vara fysisk och tackla. Fotbollen har hjälpt Mimmi bearbeta tunga saker från jobbet där hon möter svåra och ibland obotliga sjukdomar.

Du blir 40 år och håller fortfarande på. Men hur ska man säkra återväxten inom damfotbollen?

–Det är ett viktigt jobb för tränarna och ledarna. Speciellt tjejerna måste man hålla tag i. Flickorna behöver någon att se upp till. Lisa 9 år har lättare att tänka sig att hon kan bli en ny **Sarah Engblom** än en manlig spelare. Det är också viktigt att få tjejerna att se på damfotbollen.

Kanske flickornas förebild kan vara Mimmi Holmberg, fortfarande på topp inom åländsk damfotboll?

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

DÖDA

Vårt varmaste tack
till alla som hedrat
minnet av

Göte Alm

Gun och barnen

Kom ihåg

■■ **Ahveniset:** Hei kaikki lapset ja aikuiset! Lauantaina 12.12. on vuorossa piparkakkujen leivontaa St. Mårtensgårdenin alakerrassa kello 13-16. Mukaan tarvitset oman kaulimen ja piparimuotit. Ilmoittautumiset tarjalle, puh. 050 328 0584.
Hej alla barn och vuxna! Lördag 12.12 bakar vi pepparkakor på St. Mårtensgården, nedre våningen, kl 13-16. Ta med egna pepparkaksformer och kavel. Anmälningar till Tarja, tel 050 328 0584.

■■ **Godby Rotaryklubb:** Träff söndag 13.12 kl 19.00 i Finströms kyrka, Luciakröning. Inget möte den 10.12.

■■ **Lions Club Åland Södra:** Måndag 14.12 kl 18-20 gör vi julbockarna till vår försäljning som går av stapeln lördag 19.12 (10-14) vid Sparhallen. OBS! Ta med granris och samling hos Uffe Rundberg på Kungsö kl 18.00.

■■ **PSA-gruppen:** Träff torsdag 10.12 kl 19.00 i Handicampen.

■■ **Röda Korsgården:** Blodtrycksmätning tisdag 15.12 kl 10.00-12.00. (OBS datumet.)

■■ **Vårt Hjärta/Hjärtrundorna:** Uppehåll över jul och nyår med de ledda Hjärterundorna och välkommen igen: gå för din hjärthälsa i goda vänners lag, söndag 10.1 2010 kl 11.00 från vardera Baltichallen och kiosken vid ”Rökerirondellen”.

■■ **Ålands hörselförening:** Föreningens hörselrådgivare har mottagning onsdag 9.12 kl. 13-15 i Handicampen.OBS! Tidsbokning på tel 527 360.

Ny på Åland

En stolt storebror blev Wiggo, 5 år, den 2 december då Mingus föddes. Han vägde då 3150 gram och var 47 centimeter lång. Föräldrar är Malin och Leffe Lundberg och familjen bor i Mariehamn.
Foto: PRIVAT

Åländskt i årets stiftsbok

Helighet är tema för Borgå stifts årsbok 2009. Åländska inslag i boken är textförfattarna Maria Sundblom Lindberg och Isela Valve.

”Helig” är ett tema som Finlands evangelisk-lutherska kyrka särskilt lyfter fram de kommande tre åren. Årsboken för Borgå stift uppmärksammar temat i år med texter som handlar om längtan efter helighet, om när det heliga bryter in, men också om helighet för dem som misslyckas.

Ålandsbördiga prästen **Maria Sundblom Lindberg** är medlem av bokens redaktionsråd. Hon bidrar i boken med en personlig och rättfram intervju med stiftets förre biskop **Gustav Björkstrand**. Där han bland annat får svara på om han är heligare än andra och om risken för att drabbas av helighetens motsats, självcentrering, när man omges av så mycket strålkastarljus och annat blänk.

Vad är heligt?

I den åländska författaren **Isela Valves** text får läsaren följa med på en promenad med samtalsämnet: Vad är heligt? Hon tycker kyrkan kunde plocka fram helgonen som andliga förebilder. ”Jag tror att de, med sina livsberättelser, kan föra in lite ljus i våra krackelerade och splittrade liv.”

Övriga textförfattare i boken är: **Hilkka Olkinuora**, **Thomas Lundin**, **Patrik Hagman**, **Ann-Sofi Storbacka**, **Stefan Myrskog**, **Sofia Torvalds**, **Olav S. Melin** och **Tom Tiainen**.

I boken ingår också en stiftskrönika och en diger lista med kontaktuppgifter till församlingar och kyrkliga organisationer.

Boken illustreras av **Cata Portins** svart-vita fotografier.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 465

Maria Sundblom Lindberg medverkar i stiftsboken.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

100 ord från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

ÅLANDS NATUR OCH MILJÖ

På söndag, den 13 december ordnar vi på begäran ännu en vandring på Stornäset i Kastelholm Sund. Vi startar från Norragatan 13 kl 11.00, eller vid skogsstigens början kl. 11.30. Vandringen varar ca 2 timmar, så tag med matsäck. Vår guide är Isabell Kvarnfors.
Det är ett stort beslut att välja om vi skall utarrendera våra naturområden för exploatering som gynnar ett fåtal människor. Kom med och njut av vår gemensamma egendom så länge den finns tillgänglig!

SKEPPARGÅRDEN PELLAS

Nu är det dags för vår Julstuga igen! Vi upprepar succén från ifjol med Öppet hus och håller en Julstuga i gammaldags tecken söndag 13.12 kl 14-18. Under dagen kommer vi att baka hemvete både i köket och i bagarstugan för att alla som vill skall få köpa hem av Pellas goda hemvete. Vi har även en liten marknadsförsäljning av jullimpor och annat som hör julbordet til samt lotteri. Det går även att pröva på att göra litet gammaldags julgranspynt. Vi eldar i kakelugnarna, njuter av det julpyntade och stämningsfulla huset och bjuder på glögg och hemlagade pepparkakor. För den som är hungrig finns det även soppa och hemvetesmörgås att köpa. Klockan 15 bjuds det på ett litet överraskningsjulprogram med Pellas egna förmågor!

EMMAUS ÅLAND

Fredscafé på de mänskliga rättigheternas dag, torsdag 10.12 kl15-19 på Emmaus (Köpmansgatan 11, Mariehamn).
Emmaus bjuder på rättvisemärkt kaffe och smakprov på rättvisemärkta varor. Amnesty deltar med kampanjinformation.
Dessutom är det slutspurt på insamlingen av julklappar till Litauen. Transporten till Litauen går på fredag den 11 december.

ABF-ÅLAND

Arbetarnas bildningsförbund (ABF-Åland) har haft en nätkurs i två kvällar. Sex män och två kvinnor lärde sig att bygga nät och skjuta på telnar på trålbinderiet i Mariehamn. **Torsten Blomqvist** som har en lång erfarenhet av både lappning och påskjutning av både nät och skötar var kursledare. Han skämtade om att hans trålbinderi har blivit allaktivitetshus eftersom segelsömmarna som syr segel till Pommern också håller till där en gång i veckan och att kursdeltagarna nu var rustade för dåliga tider genom att kunna konsten att laga söndriga nät. Önskemål om kurser i pratiska arbeten uppkom under kurskvällarna.

OBS! Det händer

ONSDAG 9.12

BARNGRUPP
Lemlands församlingshem kl 10.00-12.30. Föräldra- och barngrupp.

BLODGIVNING
Röda Korsgården kl 12.00-18.00. Blodgivning.

BOKSIGNERING
Mariehamns bokhandel kl 16.00-17.00. Mari Stefansdotter och Carina Karlsson signerar sin bok ”Hundra år i Hästväg”.

JULPYSSEL
Villa Carita, Ålandsv. 45, kl 14.00-20.00. Alla pysselsugna välkomna. Kransar och julpynt m.m.

MUSIK
Alandica kl 18.30. ”En liten julshow med stjärnglans och tomtebloss”. Medverkande: Petronella Wester, Jan-Erik Berglund, Patrik Häggblom, Randolph Reymer och ett svängigt 5-manna band.
Geta kyrka kl 19.30. Julkonsert med CIFK bingo.antilena. Dirigent: Frida Söderdahl. Solister: Erica Granlund och Martin Lundberg. Ackompanjatör: Andreas Karlsson.

NÖJE
Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
Parks bar kl 22.00. Kire Ljung.

TORSDAG 10.12

BINGO
Paf Casino kl 19.00.

BLODGIVNING
Röda Korsgården kl 9.00-15.00. Blodgivning.

FREDSCAFÉ
Emmaus, Köpmansg. 11, kl 15.00-19.00. Fredscafé på de mänskliga rättigheternas dag. Det bjuds på rättvisemärkt kaffe och smakprov på rättvisemärkata varor. Slutspurt på julklappsinsamlingen till Litauen.

JULPYSSEL
Ålands Museum kl 18.00-20.00. Julpyssel. Ta sax med.

MUSIK
Alandica kl 18.30. ”En liten julshow med stjärnglans och tomtebloss”. Medverkande: Petronella Wester, Jan-Erik Berglund, Patrik Häggblom, Randolph Reymers och ett svängigt 5-manna band.
Finströms kyrka kl 19.30. Julkonsert med Triolen under ledning av John-Adam Sjölund.

NÖJE
Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.
Parks bar kl 22.00. Kire Ljung.

VERNISSAGE
Galleri Skarpans kl 18.00-20.00. Mikaela Elfsberg, målningar och Emelie Christenbrunn, fotografier.

VI FIRAR
FN:s Mänskliga rättigheternas dag.

www.nyan.ax

Auktion inbringade 1.560 euro

I helgen hölls en missionsauktion i Geta församlingshem. Runt 55 personer besökte auktionen vars intäkter går till Finska missionssällskapet och Sjömansmissionen.

Auktionen avslutades med att man sjöng julsånger. Behållningen för dagen blev 1.560 euro.

En välvillig julhälsning: Julkortet med det Röda Korset

ÅLAND24:S LUCKÖPPNING

Vinnare i lucköppningen 8 december:

Berit Ahlqvist

i Jomala har vunnit en leksaksbil från Plasto. Vinsten hämtas i Plastos butik på Vikingagränd den 14-21 december klockan 12-16.

MENYFÖRSLAG

CHA KWANSA / FÖRRÄTTER
Kamba
Tanzanianska friterade räk- & potatis bollar med kongosallad & citrusaioli
8,50 €

CHA PILI / HUVUDRÄTTER
Samaki
Grillad svärdfisk med avokadogremolata och en mustig tomat, kokossås
21,10 €

CHA MWISHONI / EFTERRÄTTER
Nanasi
Varm ananaspaj med mandel, serveras med kokosglass
7,50 €

Välkomna. Boka bord!

LAPIN KULTA
BAILEYS
CAPE TOWN
AFRICAN RESTAURANT
african a'la carte ♦ pub ♦ bar
Norragatan 8, i hotell Pommern tel: 018-15 549
Öppet onsdag - lördag från kl: 17.00

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Kriminallitteraturen har brett ut sig som en delvis elakartad cancer över alltihop.
HÅKAN NESSER, om 00-talets litteratur, i SvD

Författaren Kjell Westö på Ålandsbesök:

”En bok om vänskap och lojalitet”

Han ville skriva om vad gammal vänskap betyder och vad lojalitet kan kosta. Att prata om sina böcker har han inget emot, men Kjell Westö gillar inte epitetet grabbig.

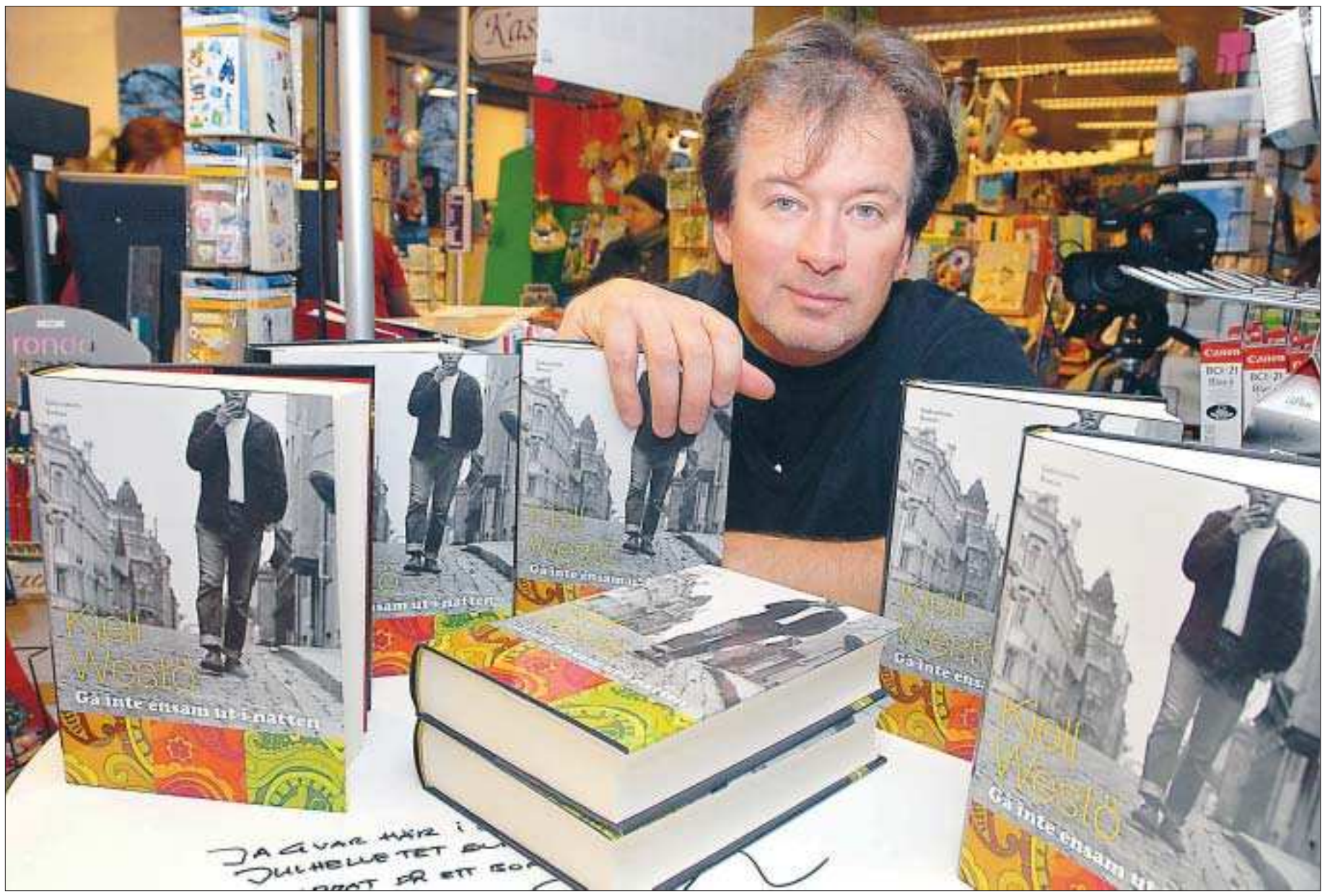

Boksignering. Författaren Kjell Westö besökte Mariehamn för att signera böcker. Romanen Gå inte ensam ut i natten handlar bland annat om 60-tal, populärmusik och vänskap.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Kjell Westö är en av Finlands populäraste författare just nu. I höst har boken Gå inte ensam ut i natten utkommit. Det är den fjärde och avslutande boken i hans löst sammanhållna historiska serie som skildrar Helsingfors.

Igår besökte han Åland för att signera böcker i Mariehamns bokhandel.

– Jag har rest mycket den här hösten. Det har att göra med att min bok kommit ut samtidigt på svenska och på finska.

Kjell Westö har en stor läsekrets, den numerärt största på finska, men han har också många läsare i Svenskfinland och i Sverige.

–Jag är i grunden en öppen och social människa och när man jobbat tre, fyra år intensivt och ensam med en bok, då är det alldeles kul att resa och träffa folk. Jag fått lov att skriva kolumner och annat på hotellrum.

Livräddningsbok

Han visste inte från början att det var en serie Helsingforsböcker han skulle skriva.

–Den första boken Drakarna över Helsingfors var ett engångsprojekt från början, nästan en livräddnings- eller i alla fall en författarräddningsbok. Jag hade varit ganska nere några år, haft skrivkramp och allehanda problem.

Det var först efter romanerna Vådan av att vara Skrake och Där vi en gång gått som Kjell Westö förstod att alla romanerna håller ihop, visserligen ganska löst och inte i kronologisk ordning, men ändå.

–Med den här boken visste jag redan från början att vissa personer från den förra boken skulle skymta.

Kjell Westö har byggt upp ett eget Helsingfors med egna människor som finns parallellt med det riktiga staden.

–I varje roman är huvudpersonerna olika och varje bok har sitt speciella tema.

Kjell Westö har gjort ett gediget researcharbete i samband med sina historiska romaner.

–I synnerhet boken Där vi en gång gått som utspelar sig 1905-1944 krävde mycket research.

Den nya romanen utspelar sig från 60-talet fram till vår tid.

–Både 60-talet och populärmusiken ligger mig varmt om hjärtat. Jag är född 1961 så mina minnen från 60-talet är mest doft- och ljudminnen, så också för den här boken har jag varit tvungen att ta reda på fakta.

Romanen bygger på två vänskapstrianglar. Tre unga människor på 60-talet och tre andra unga på 70-talet. Det visar sig att de båda trianglarna är intimt sammanvävda.

–Det här är också en kärleksroman. Det finns två kärlekshistorier som vindlar sig genom decennierna, en av dem är ovanligare, en ofullbordad kärlekshistoria. Ännu mer än en kärleksroman är det här ändå en bok om vänskap och lojalitet.

Lojalitet

Om han måste välja en huvudperson ur myllret av människor i romanens persongalleri så väljer han Jouni Manner.

–Han är slagskämpen och hårdingen som blir politiker och karriärmänniska. Vissa tycker kanske att han är en osympatisk person, men han visar sig också hysa stor lojalitet.

Kjell Westö ville skriva om vänskap som uppstår tidigt i livet. Hur viktig och vägande en sådan vänskap kan vara även om livet kastar oss åt olika håll.

–Också vad det kan innebära och kosta att försöka vara lojal med en annan människa.

Du reser mycket runt och talar om dina böcker, blir du aldrig trött på det?

–Nej, inte trött på att tala om böckernas och deras tema för en levande publik. Jag är mycket glad åt att jag fått en stor läsekrets. Jag vet hur mitt författarliv såg ut då jag ännu var en smal författare med en liten läsekrets.

Han känner sig själv så bra att han vet att han skulle ha varit i knipa om han hela resten av sitt liv skulle ha varit hänvisad till den trånga, höglitterära miljön.

–Jag har aldrig funkat eller känt mig hemma där, så den publika biten av författarskapet tröttnar jag inte på. Men så finns det bilden av mig som uppstått via media: den socialt smidiga och grabbiga författaren.

Den kan han ibland ha svårt med.

–Bilden av mig som grabbig har jag delvis mig själv att skylla för. Jag har medvetet alltid hellre talat fotboll och populärmusik med journalister än svarat på väldigt privata eller intima frågor.

Han har sagt i olika sammanhang att nu är det slut på helsingforsböckerna, i alla fall de av den episka sorten.

–Men sånt vet man aldrig. Ett kreativt kaos är helt okej, ofta blir det något helt annat än det man tänkt sig.

”Gå inte ensam ut i natten” recenserades i Nya Åland av **Jan Kronholm** den 21.10.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 465

Julkonsert
med Intermezzokören
under ledning av Guy Karlsson

St Görans kyrka,
Mariehamn,
fredag 11 december
kl 19.30

Fri entré!

Programblad 5 euro.

Bokhelg bra klapp till litterär vän,

menar Ålands litteraturförening som på nytt arrangerar en bokhelg den 15 - 17 januari. Den första hölls i höstas på Kumlinge Bärö och blev mycket omtyckt.

Denna gång håller man till på Pellas gästhem på Brändö Lappo. I två dygn får deltagarna i lugn och ro läsa medhavda böcker. Genom ett boklotteri erhåller alla också en pocketbok att varva läsandet med. På kvällarna blir det, för den som så vill, samtal om och kring böcker och läsande.

Anmälningar tas emot av **Kiki Alberius-Forsman**, på kiki_alberius@yahoo.se eller telefon 151 76.❑

Julkonserten ”Änglaljus”

i Jomala kyrka i lördags gav publiken möjlighet att vid utgången ge en kollekt för ett gott ändamål inom ungdomsarbetet på Åland. Arrangören **John Kluge**, som medverkade i konserten, kan nu berätta att man fick in en summa motsvarande 6.800 svenska kronor. Pengarna skall gå till projektet Friends som sysslar med kamratstödande verksamhet i skolorna. Enligt Kluge har man samlat in pengar för liknande ändamål också vid konserter i Sverige. Publikframgången vid konserten i Jomala gör också att Kluge siktar på att Änglaljus kan återkomma även inför julen nästa år.❑

”Höstglöd” kallar Hans Martin

sin nyutkomna skiva. Martin, som har haft framgångar i Sverige både som soloartist och med dansbandet Tommys, har tidigare jobbat med svenska producenter och musiker på ett svenskt skivbolag, men nu ”flyttat” hem till Österbotten Redan fjolårets julskiva tillsammans med Tommys spelades in i Österbotten. Nu har han tagit steget fullt ut och bildat ett eget bolag tillsammans med producenterna **Tom Källström** i Nykarleby och **Kjell Lolax** i Korsnäs.

På den nya skivan blandas både andligt och profant, klassiker som ”Pärleporten” och ”Ovan där” tillsammans med nyskrivna låtar. Hans Martin och Tommys kommer i år även till Åland på sin julturné och framträder i Brändö kyrka de 19 december och i Jomala kyrka den 20 december.❑

Den tredubbla kvartetten

Manstolvan Munvig i Pargas har verkat i tio år och firar att detta med att ge ut en skiva, där alla sånger, sammanlagt 24, är arrangerade eller komponerade av dirigenten **Kurt-Erik Långbacka.** Det gemensamma för sångarna är att alla, utom en, har en bakgrund i studentkören Brahe Djäknar och alla är nu bosatta i Pargas. Skivan har titeln ”10 muntra år”.❑

Andersudde blir glittrigt Las Vegas

Flärdfulla konserter för Östersjöfonden 2010

– Lyxigt, pampigt, storslaget, flärdfullt i ordets positiva bemärkelse.

Det är kapellmästare Fredrik Erlandsson beskrivning av nästa års upplaga av ”Röster för Östersjön” på Andersudde.

”Viva Las Vegas!” kallar man showen som fortsätter på den linje man slog in på i fjol. Då blev det mera populärmusik efter de två första årens satsningar på klassiskt och opera.

Fredrik Erlandsson utlovar både Frank Sinatra och Elvis. Och bensprattel.

– Men inget opassande och vulgärt, tillägger han.

För musiken står ett storband där stommen plockas fram bland åländska musiker och sedan förstärks med förmågor utifrån.

Solistkrafter

De sångsolister som redan nu är klara är: **Mikael Fagerholm, Björn Blomqvist, Thérèse Karlsson, Dan Karlström, Johanna Grüssner, Leonarde Brändström, Frida Jansson** och **Sofie Asplund**.

Konstnärlig ledare är, liksom under flera tidigare år, Dan Karlström.

Att man nu väljer en mera populärmusikalisk linje för andra året i rad innebär, enligt Östersjöfondens verksamhetsledare **Edgar Öhberg**, inte att man skulle ha övergett det klassiska och operarepertoaren som man hade stora framgångar med de första säsongerna.

– Vi vill variera temat men tar ställning för ett år i taget. Operan och det klassiska kan mycket väl komma tillbaka.

Öhberg konstaterar dock också att det nya kulturhuset nu ger nya förutsättningar för föreställningar opera och seriös musik.

– Men det vi bjuder på på Andersudde skall ha såväl högt konstnärligt värde som högt underhållningsvärde, tillägger Fredrik Erlandsson.

Arken arrangör

En nyhet är att det nu blir Hotel Arkipelag som står som arrangör i stället för Östersjöfonden. Enligt Edgar Öhberg och fondens vice ordförande **Lotta Wickström-Johansson** har fonden dock garanterats minst 25.000 euro av intäkterna.

Från att de medverkande musikerna och artisterna till en början ställde upp gratis för ett gott ändamål har man nu också gått in för att betala ersättningar, men det rör sig enligt Öhberg fortfarande om förhållandevis låga sådana.

Två konserter

Nu återgår man också till att ge dubbla föreställningar och tiden är den 6 och 7 augusti, en fredag och lördag.

Galaarrangörer. Ann-Louise Djupsund, Fredrik Erlandsson, Edgar Öhberg och Lotta Wickström-Johansson utlovar en glittrig gala på Anderudde till förmån för Östersjöfonden i augusti. Foto: ERKKI SANTAMALA

När man i fjol tidigarelade evenemanget på Andersudde kolliderade det med avslutningen i konsertserien Katrina, som i tio års tid genomförts första veckan i augusti. Kollision blir det också nu. Edgar Öhberg säger att man er medveten om detta men att man av olika orsaker inte kunnat göra annorlunda.

– Vi vill att bussarna skall starta från Arkipelag, där man kan få sig en bit mat innan man åker till Andersudde. Skulle vi ha lagt konserterna senare så skulle byggnadsarbetena för Paf Open, som inleds 16 augusti, redan vara i gång och förhindra detta. Men jag har haft kontakt med Katrina-arrangörerna och vi har en god dialog, säger Öhberg som inte utesluter att man ett annat år kan välja en annan tidpunkt.

– Från början siktade vi ju in oss på att det skulle vara fullmåne och det blir det först senare i augusti, tillägger han.

Östersjöfondens inkomster från galaföreställningarna används dels till de penningpriser som fonden utdelar till forskare som gjort insatser för Östersjön och dels till ungdomsprojekt.

– Vi har medel som öronmärkts för olika ungdomsprojekt, pengar som kan sökas av dem som vill genomföra sådana arrangemang, säger Lotta Wickström-Johansson.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ge en julhälsning och gör en hjälpinsats!

Önska God Jul och Gott Nytt År

med en annons i Nya Åland

En annons enligt denna modell kostar 27€ inkl. moms. Av detta belopp går 10€ till välgörande ändamål (t.ex. Ålands Barnfond, Ålands Sjöräddningssällskap, Ålands cancerförening, Rädda Barnen, Djurskyddsföreningen).

Ring 23 444, faxa 23 450 eller kom in till oss på annonsavdelningen så hjälper vi dig. Du kan också skicka e-post till: annons@nyan.ax, ange då din faktureringsadress och till vilken fond du vill betala. Gäller endast privatpersoner.

Annonserna publiceras t.o.m. 22/12 2009.

Nya Åland
www.nyan.ax

Rabatt på julhälsningen med Nyankortet!
Med Nyankortet får du julhälsningen för endast 22€ inkl. moms

Aktörer. Lill Lindfors och Tomas Bolme ser vi i huvudrollerna i ”Plaza Svit” som Riksteatern kommer till Åland med i mars. Foto: STEFAN GRANSTRÖM

Nu gör Lill Lindfors teaterdebut på Åland

För första gången kommer Lill Lindfors att spela teater på Åland. I mars kommer Riksteatern till Alandica med Neil Simons ”Plaza Svit”.

–En klassisk Broadwaysuccé, säger Robert Liewendahl som är kontaktperson för gästspelet på Åland.

Riksteaterns gästspel på Alandica infaller den 12 och13 mars och biljetterna släpps redan nu. **Lill Lindfors** och **Tomas Bolme** har huvudrollerna i uppsättningen.

–Övriga roller spelas av **Magnus Byström** och **Sara Nygren**, som tidigare bland annat synts i filmerna ”Skenbart” av **Peter Dalle** och ”Hundtricket”. För regin står **Jan de Laval**, berättar **Robert Liewendahl**.

Hotellsvit scenen

Handlingen i ”Plaza Svit” utspelar sig vid tre olika tillfällen i en hotellsvit, närmare bestämt svit 719. Vi får en direkt inblick i hur ett elegant, men inte så värst lyckligt gift par försöker att blåsa liv i äktenskapet.

–Plaza Svit är en intelligent och tänkvärd komedi som hade urpremiär på Broadway 1968. Den gjorde året efter succé på Vasan i Stockholm. Pjäsen har även spelats in som långfilm med **Walter Matthau** och **Lee Grant**, berättar Liewendahl.

Erfaren regissör

Regissören **Jan de Laval** var med som skådespelare i ”Plaza Svit” redan när den spelades på Vasan 1969 och han har en lång karriär både som skådespelare, regissör och producent bakom sig. Jan de Laval är också grundare av produktionsbolaget Nöjeshunden som producerat den här uppsättningen av ”Plaza Svit” för Riksteatern.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Bli koncentreringsskund!

Hemlösöresförsäkringen utan kostnad i 12 mån för dig som bor i lägenhet och 20 % rabatt på hemförsäkringen om du bor i hus.
Teckna försäkringen senast 31.12.2009.

Kom in till något av våra kontor så berättar vi mer!
Välkomna!

www.andelsbanken.ax
tel. 6330*

Andelsbanken
FÖR ÅLAND

Välkommen och bekanta Er med vår förstorade butik!

Torsdagen den 10 december bjuder vi på kaffe och tårta och håller öppet till kl 19.00!

Martti Laaksonen från H&H finns på plats och visar Flex och Testo maskiner

Vi har hela butiken fylld av kvalitets produkter för både proffs och hemmafixare!

Kompressorer, svetsar, elverk, borrmaskiner, elsågar, hyvlar, slipmaskiner, måttband, knivar, vattenpass, fönstertvättar, tvingor, lampor, borrar, skjutmått, skiftnycklar, hammare, mejslar, tänger, släggor, filar, ringnycklar, skruvmejslar, stålborstar, kor, lim, färger, hörselskydd, skyddshjälmar, svetshjälmar, arbetskläder, hjul, spik, bultar, muttrar, handskar, propellrar, rep, svetsmaterial, batterier, brandvarnare, universalverktyg, dammsugare, högtryckstvättar, sågklingar, pumpar, domkrafter, hylsor, lager, polermaskiner, bilvårdsprodukter, presenningar, remmar, slangar, schackel, vajrar, bilinredningar, skärbrännare, skruvstäd, järnspett, spännband, lyftutrustning, laserinstrument, kopplingar, gummimattor, transportband, tätningar, vedklyvare, gaser, ventiler, verktygssatser, vinkelhakar, slipmaterial, fräsar ...

Svårt att välja? Köp ett present-kort!

BLACK & DECKER

KRYSSLASER MED STATIV
LZR6P

Flera linjer ger mångsidig användning. Självjusterande för bästa resultat varje gång. Innovativt stativ/väggfäste. Kan även användas stående för projicering på väggen. Hopfällbart stativ för snabb montering och enkel förvaring. Idealisk för upphängning av t.ex. en serie tavlor. Bruten linje visar att lasern är utanför självjusteringsområdet.

107,-

57,- (ord. 84,90)

Kamasa-TOOLS

– verktyg med livstids garanti –

SKIFTNYCKELSATS K7253
med 3 st skiftnycklar, komposit handtag, 6”, 8” och 10”.

FLEX

SKRUVDRAGARE/ BATTERIBORR-MASKIN Ali 10,8 B.
Liten, lätt och stark.

99,-

65,-

PELTOR

HÖRSELSKYDD MED STEREO RADIO
HRXS7A-01

VINKELSLIP
L3709/125
800W

80,-

JUL- OCH NYÅRSÖPPET:
lörd **12/12** 09-16, torsd **17/12** 7.30-19, lörd **19/12** 9-16, sönd **20/12** 12-16, **21–23/12** 7.30-19, **julafton** 9-12, **nyårsafton** 9-14

SERVICE FÖR DIG

HOLMBERGS
• TEKNIK • KVALITET •

Godbyvägen, tel. 23 555 • www.holmbergs.ax • Vardagar 7.30-17.00 Lördagar 9.00-14.00

Sjölivet i praktiken på

Hemmahamn. Michael Sars ligger inne vid Klintkajen när hon inte är till sjöss, vilket hon är ungefär halva året.

Framtid på sjön. SJ09A heter den här klassen som utbildar sig till olika positioner ombord. Längst bak från vänster syns Wessman, Henrik Essen, Oscar Didriksson, Andreas Björklund, Alexander Fredriksen, Joakim Bergman, Linnea Gustafsson, Oliver

Ålands sjömansskolas elever har haft tillgång till Michael Sars i snart fem år. Hon utgör en viktig bas för de framtida sjömännen.

–Fördelen med ett skolfartyg är att vi kan köra hur länge vi vill och vart vi vill på elevernas villkor, säger maskinmästare Christoffer Qvarnström.

Landskapsregeringens skolfartyg m/s Michael Sars används flitigt dels av Ålands sjömansskola, dels av andra sjöfartselever – däribland från Christopher Polhemgymnasiet på Gotland som nu i slutet på året hyr henne en vecka för tredje gången.

I snart fem år har hon fungerat som en bas för den verklighet som väntar sjömansskolans elever.

–Fartyget har stor betydelse för dem som aldrig sett ett fartyg förut, det är en första känning om hur det är att vara på sjön, säger rektor **Bernt Bergman**.

Utbildningsplanen är reviderad och kräver allt fler yrkesprov, då krävs erfarenhet. Ombord får eleverna lära sig allt från navigation till vakthållning, något man har nytta på samtliga linjer: däcks- och maskinreparatör, fartygselektriker, vaktstyrman och vaktmaskinmästare.

–Varje år är hon ungefär ett halvår i trafik, fördelat på både våra och andra elever, säger Bergman.

Elevernas villkor

Han tycker dock inte fartygets fulla potential är utnyttjad.

–Man kunde köra mer, ha mer personal och planera utrymmena bättre. Men det där handlar om resurser, säger Bernt Bergman.

Maskinmästare Christoffer Qvarnström ger Nyans utsända en rundtur ombord på Michael Sars där hon ligger vid Klintkajen.

–Fördelen med ett skolfartyg är att vi kan köra hur länge vi vill och vart vi vill på elevernas villkor. Som mest är vi ute sju dagar i sträck, men det varierar.

I år har Michael Sars inte genomgått några större förändringar.

–Vi har legat lågt på grund av ekonomin även om planer finns. Under 2010 vill vi bland annat uppgradera köket, säger Qvarnström.

Det finns också visioner om att i framtiden bygga ut kontrollrummet nere i maskinrummet, byta ut slitna möbler och eventuellt täcka in en del av däcket.

Ensam besättning

Sjömanseleverna gör totalt 60 dagars praktik ute till sjöss, en del av dem på Michael Sars och en del i den trafikerande handelsflottan.

–Här får de träna det sociala med att bo ombord innan de skickas ut i verkligheten. Många har aldrig varit ute på sjön och man måste lära sig att ta hänsyn till varandra, säger Qvarnström.

Vad är elevernas inställning när de kommer ombord?

–Det varierar nog, men de flesta är positiva. Det är klart att vi får vara lite föräldrar ibland, en del har aldrig behövt städa hemma.

Christoffer Qvarnström är ensam heltidsanställd med arbetet ombord och får med sig medarbetare genom skolpersonal samt inhyrda skeppare och matroser.

–Bemanningen är alltid ett stort problem. Det har blivit bättre i och med att lärare ofta kommer med numera, det är de som känner eleverna.

Eleverna själva har inget ansvar ombord, behörigheten saknas.

–Men under bevakning får de göra det mesta, till och med stå till rors.

Ombord finns ett klassrum vilket gör att praktik förenas med teori. Dessutom ingår säkerhetsövningar vilket ger eleverna grunden när de kommer ut på handelsfartyg.

–Här gör det inget om det tar tid. Tar det en timme att starta en motor gör det inget, på ett handelsfartyg finns inte möjligheten att saker får ta tid. Dessutom har folk inte möjlighet att hjälpa eleverna i den mån det skulle behövas.

Studsar i kaj

Normalt består en klass av tolv elever som är ombord samtidigt.

–I Ålands sjömansskola får man redan efter ett år sin första vaktmansbehörighet och kan börja jobba eftersom man har 60 dagars praktik och säkerhetskurserna betalda. Så är det inte överallt, säger Christoffer Qvarnström.

Klassen SJ09A har nyligen varit till sjöss när Nyan träffar dem ombord. De har nu gått en termin i skolan och därmed hunnit bygga grunden innan det nu är dags att välja inriktning. Vi pratar med **Robert Holmström** och **Alexander Fredriksen** som båda vill bli vaktmaskinmästare, **Linnea Gustafsson** som vill bli däcks- och maskinreparatör samt **Oliver Andersson** som siktar på att bli kapten.

–När vi var ute hade vi en kurs i förtöjning och lossning, säger Fredriksen.

Så man angör och lägger ut ofta?

–Det kan man säga, vi studsade mycket mot kajen, säger Gustafsson.

Fakta/Michael Sars

- **Byggår:** 1979 av Mjellem & Carlsen-varvet i Norge Bergen.
- **Längd:** 47,50 meter, i vattenlinjen 43 meter.
- **Bredd:** 10,30 meter.
- **Djup:** 4,60 meter.
- **Dödvikt:** 315 ton.
- **Lastkapacitet:** 220 ton vid mindre räckvidd.
- **Motorstyrka:** 1.500 hästkrafter.
- **Maxfart:** 13,5 knop.
- **Räckvidd:** 7.800 nautiska mil, 28 dygn (11,5 knop).
- **Antal hytter:** 19 stycken.
- **Antal kojplatser:** 22 stycken.
- **Maxantal ombord:** 35 personer.
- **Klass:** Det Norske Veritas +1A1, cargo vessel, ICE 1C, MV, E0 (unmanned engine room).

Källa: michelsars.ax

Överallt. Maskinmästaer Christoffer Qvarnström är van att röra sig på alla delar av Michael Sars. Här visar han upp radarsystemet på bryggan.

Många timmar. Huvudmaskinen på Michael Sars har gått 145.000 timmar.

Byts ut. Köket ska moderniseras nästa år, är det tänkt.

Michael Sars

Alexander Jansson, Hans-Olof Gustavsson, Patrick Lillvik, Kent Andersson och Robert Holmström.

Ensam. Christoffer Qvarnström saknar arbetskamrater ombord, de hyrs tillfälligt in.

Litet. Det finns ritningar som kunde göra det lilla kontrollrummet nere i maskin betydligt större.

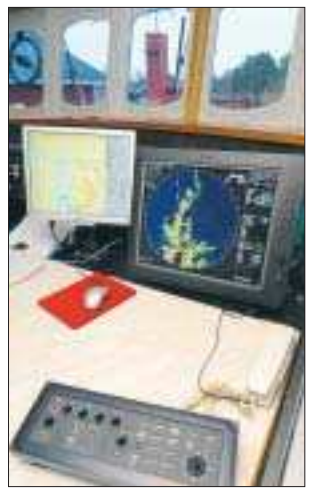

Modernt. Bryggans utrustning är moden, men eleverna lär sig också navigera på gammaldags sätt.

Kvartetten är enig om att de lärt sig det mesta om sjömanslivet ute på sjön.

–Man får göra det man läst i praktiken, säger de.

Perfekt fartyg

I ”verkligheten”, ombord på handelsfartyg, är de 45 dagar.

–Jag hade hur roligt som helst, alla var jättesnälla mot mig, säger Gustafsson.

Fick ni utrymme att göra något arbete ombord?

–Om man inte tar för sig får man mindre att göra, säger Gustafsson.

Hur vet ni vad ni ska göra vid dagens början?

–Man tilldelas uppgifter varje dag, om man inte råkar få göra samma sak i flera dagar, säger Andersson.

Livet på sjön pågår dygnet runt. Men det är inte några problem, hävdar de.

–Man vänjer sig vid skiftesarbete, säger Fredriksen.

Hur tycker ni Michael Sars fungerar?

–Hon är perfekt, man kan inte förvänta sig mer, säger Fredriksen.

Text: MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Slitna möbler. Stoppningen tittar ut på sofforna i matsalen, men de tjänar sitt ändamål.

Kojplats. När en klass är ombord, räcker det till varsin egen hytt.

Klassrum. Ombord finns möjlighet att läsa teori vid sidan av det praktiska arbetet.

Var femte finländare är ett barn

■**HELSINGFORS.** En femtedel av Finlands befolkning utgörs av barn och ungdomar. Enligt Statistikcentralen bodde det i slutet av 2008 1,1 miljoner yngre än 18 år gamla personer i Finland. Av dem var cirka 295.000 yngre än fem år.

I fjol föddes knappa 60.000 barn, något färre flickor än pojkar. Det fanns i slutet av fjolåret omkring 585.000 barnfamiljer. I de flesta familjer fanns det bara ett eller två barn.

Antalet familjer med en försörjare uppgick till 118.000. Största delen av barnen bodde med sina mödrar medan bara drygt 15000 familjer bestod av en pappa med barn. Ett registrerat par var föräldrar i knappa 200 familjer. Det flyttade i fjol fler barn till Finland än vad som flyttade ut ur landet. Vart sjunde barn under 15 år flyttade inom landet.(FNB)

FYNDHÖRNANS
SECONDHAND SHOP
(vid Godby blommor)
Nu säljer vi allt till
50% rabatt
Öppettider:
ons, tor, fre kl 16-19
lörd kl 10-16
Socialmissionen på Åland r.f.
Tel. 0405941825, Seija

Auktion inbringade 2.164 euro

■Fredagen den 4 december höll Klinten och kyrkans syförening Julbazar på Sankt Görans församlingshem. Auktionen hölls till förmån för Finska missionssällskapet och Sjömansmissionen. Mäklare var församlingspastor **Peter Karlsson** och intäkterna från auktionen uppgick till 2. 164 euro. Syföreningsdeltagarna serverade också kaffe med dopp.

Maria Nykvist
Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Jag kanske måste gymma mer.
ZLATANS PASSNING TILL RONALDO SOM GÖR 3.000 SITUPS OM DAGEN.

Djurgår’ns säsong är i gång med Daja & Jani

– Se intervjuer med de båda i kvällens Sportmagasin i Åland 24

FOTBOLL. I måndags drog Djurgårdens träning igång inför säsongen 2010.

Med då fanns Daniel ”Daja” Sjölund, som åtminstone har en månad kvar på sitt kontrakt med klubben. På plats fanns också Jani Lyyski som gjorde sin första dag på det ”nya jobbet”.

Daniel ”Daja” Sjölund var lite småkrasslig och valde att sitta vid sidan av se på när de andra tränade. Foto: MARIA NYKVIST

När Djurgårdens IF:s träningen inför säsongen 2010 drog igång i träningshallen på Bosön i Stockholm i början av veckan fanns Nya Åland/Åland 24 på plats, som enda tillåten media, för att bevaka ålänningarna Daniel ”Daja” Sjölund och Jani Lyyski.

SE MERA PÅ TV 24

Lyyski som just blev utsedd till Ålands bästa fotbollsspelare 2009 och dessförinnan VPS-supportrarnas val, har sedan i början av veckan nya supportrar och en ny klubbledning att bevisa sig för.

–Det gäller att fortsätta köra på och inte nöja sig. Jag har kommit hit för att utvecklas och jag vill vara med och utveckla Djurgården. Jag ser det inte som att jag har nått min topp ännu. Det är viktigt att jag inte slår mig till ro utan det är så mycket mer jag vill åstadkomma, säger han efter sin första träning med den nya klubben.

Styrde direkt

Lyyski tog direkt stor plats i backlinjen och från flera håll under träningens gång i hallen på Bosön kom hejaropen och berömmen.

–Det var en ganska basic träning med några passningsövningar och lite spel. Så det var ganska lätt att komma in i träningen och det kändes okej. Det var roligt och framför allt var det skönt att komma igång. Att valet föll på Djurgården känns nu helt rätt och det har det gjort ända sedan det blev klart. Jag kommer att göra allt jag kan för att förtjäna min plats i startelvan, säger Lyyski som hoppas hålla i trenden att spela 90 minuter i alla matcher även de kommande säsongerna.

Med på träningen, fast på bänken, fanns Daniel ”Daja” Sjölund som har spelat i DIF sedan 2003. Skadan i knät är så gott som läkt och rehabiliterad. Istället var det en förkylning som spökade.

–Jag ville ändå vara med och titta. Det är ingen hets än utan det känns bättre att ta det säkra före det osäkra. Jag har fått order om att inte gå för snabbt fram men ökar på lite åt gången och jag tror att jag är tillbaka i full träning i januari, säger Daja.

I januari blir alltså lagom till att hans kontrakt med DIF löper ut. Han har dock fortfarande inte gjort klart med någon ny klubb, men med hjälp av nya agenten **Stefan Pettersson** menar Daja att förhandlingarna går framåt.

–Jag håller på och funderar som mest just nu. Det finns andra alternativ än Djurgården och det är kanske nu jag ska ta chansen att åka iväg och se ett nytt lag, ett nytt land och skapa ett nytt liv. Samtidigt tror jag att Djurgården har något stort på gång och de är alltid ett alternativ för mig, säger Daja.

Och Jani jobbar hårt på att försöka behålla kompisen Daja som lagkamrat.

–Jag ska bjuda på middag i kväll och snacka med honom. Sen får vi hoppas att det hjälper, säger han.

Om Jani lyckas övertyga Daja får vi skäl att återkomma till.

Text & foto:
MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Trivs på jobbet. Jani Lyyski njöt i stora drag efter att premiärträningen med hans nya klubb Djurgårdens IF var avklarad i måndags. Under ledning av de nya tränarna Lennart Wass och Carlos Bandas siktar han och de nya lagkamraterna på att bli ett betydligt bättre säsong än vad DIF hade 2009 då de tvingasdes kvala för att hålla sig kvar i Allsvenskan. Foto: MARIA NYKVIST

Inte klart med Nina Hietanen

SILLY SEASON

FOTBOLL. Nina Hietanen som förra veckan provspelade för Åland United har ännu inte tagit något beslut om huruvida hon vill spela med laget säsongen 2010. Till Nyan säger hon att det även finns andra klubbar med i bilden.

När kan det tänkas att du tar ett beslut?

–Jag kan inte säga något exakt datum, men så snart som möjligt. (ml)

Karisma tvåa på Solvalla

TRAV. Utanför lördagens V65-spel på Solvalla blev **Barbro Carlssons** Karisma Express tvåa i ett stolopp för lärlingar och ungdomar. **Mattias Eriksson** satt i sulkyn och passerade mållinjen på tiden 1.17,8 över distansen 2140 meter autostart. Andraplatsen gav 15.000 kronor i prispengar.

Carlsson körde själv Filur i V65-4. De slutade oplacerade på tiden 1.20,7 över distansen 3140 meter voltstart.

I V65-3 slutade **Jan Söderström** femte med Sjöskogs Prince över distansen 2140 meter autostart på tiden 1.18,3. Femte platsen gav 5000 kronor. (ml)

Beslut om konstgräs

FOTBOLL. När stadsstyrelsen i Mariehamn sammanträder på torsdag ska de bland annat diskutera anläggande av en konstgräsplan i staden. Inför mötet föreslår stadsdirektören att stadsstyrelsen besluter att en uppvärmd konstgräsplan anläggs på sandplanen i Idrottsparken, förutsatt att stadsplanen för området norr om Islandia vinner laga kraft.

–Investeringen på 635.000 euro görs år 2011 enligt stadsfullmäktiges beslut angående budget 2010 och ekonomiplan 2011-2012, skriver stadsdirektören i föredragningslistan. (ml)

Areschoug femma i Malmö

SEGLING. MSF:s **Niklas Areschoug** blev femma i laser standardklassen då Henry Lloyd Christmas cup seglades i Malmö i helgen. Totalt deltog 12 seglare i klassen. (ml)

Björkvalls Blue Raiders utslagna

FOTBOLL. Rebecca Björkvalls collegelag Blue Raiders förlorade kvartsfinalen i NAIA National Championship och de är därmed utslagna ur turneringen. Blue Raiders förlorade med 0-2 mot Point Loma Nazarene från Universitetet i Californien. Björkvalls lag representerar The Lindsey Wilson College i Kentucky. (ml)

Sportens kom ihåg

Motionsserien i hockey: Matcher v.50: Onsdag 9 december kl 21.00 Blåljusen-IF Start; torsdag 10 december kl 21.00 Alandia-Sviby; fredag 11 december kl 19.30 Roosters- IFK Veteraner.

IFK Mariehamn: Årsmöte måndagen den 14 december 19.00 i Strandnäs skola södra, auditoriet. Alla gamla och nya medlemmar hjärtligt välkomna!

IFK Mariehamn: IFK Mariehamn pojkar födda 2000 Ytternäs vill bredda sin trupp och söker nu flera fotbollsintresserade pojkar till laget. Träningar sker tisdagar i Baltichallen från kl. 19.30-20.30. Vid frågor, kontakta Stefan på 0400-621 773.

ÅSSF-skytte: Stödskytte 10 m. 20 skott, cup 6, i samband med ”Gubbdagis” i Bredmo skyttehall, tisdag 15 december kl. 13.00.

BRIDGE

Klubbtävling måndagen den 7 december, nio deltagande par.
1) Tony Kotzev/Micael Olausson 97 p 2) Roger Wahlgren/Ted Jansson 90 p 3) Maja och Hasse Brändström 79 p

Thurin slog rekord igen

SIMNING. Vid helgens fjärde omgång i Klubbmästerskapen satte Julia Thurin sitt andra åldersklassrekord, den här gången på 200 meter ryggsim.

Thurin, som är född 1996, slog i kaklet på tiden 2.46,50 och därmed raderade hon ut Malin Jakobssons rekord från 1995. I och med de goda resultaten i helgens tävlingar gick Thurin också upp i ledning i Klubbmästerskapen. Hon ligger nu etta på 1453 poäng, tvåa är Linda Myllykoski på 1414 poäng och trea ligger Janina Myllykoski på 1163 poäng.

Under tävlingarna presterade flera simmare fina resultat.

–Bland de roligare resultaten var **Anton Holmbergs** simning på 200 meter ryggsim och **Björn Karlssons** tider på 100 meter fjärilsim och 50 meter bröstsim, deras insats lovar gott inför stundande finaler i UMK, skriver ÅID:s simutskott på sin hemsida.

Gustav Carlsson gjorde ett allvarligt försök att komma under två minuter på 200 meter frisim.

–Men trots fin simning och personligt rekord fick han ge sig med 0,13 sekunder den här gången.

På herrsidan leder Carlsson klubbmästerskapen överlägset med 1796 poäng. Tvåa ligger Björn Karlsson på 1034 poäng och trea är **Måns Lundberg** på 1007 poäng.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Han fick fart på Obamas små donatorer

För min del/
Hasse Svensson
has.se.svensson@telia.com

■USAs nye ambassadör i Stockholm var nyligen gäst hos Centralförbundet Folk och Försvar i Gamla stan, en partipolitiskt obunden sammanslutning av demokratiska riksorganisationer, som genom sitt medlemskap ”vill främja samhällets säkerhet samt arbetet för fred, frihet och demokrati”.

Ett femtiotal lyssnade och några ställde frågor till den 39-årige **Matthew Barzun**. Den fryntlige ambassadören, med franska anor, har studerat historia, varit avancerad affärsman. Han var en viktig kraft i demokraten **John Kerrys** presidentvalskampanj 2004.

År 2008 var Barzun medlem av den nationella ekonomiska kommittén i president **Barack Obamas** valkampanj 2008, där han också var betydande bidragsgivare. Det var han som lanserade de första ”small-dollar events”, där man bad om små bidrag, 25 dollar per person. Efter kampanjen var han rådgivare och investerare i nätbaserade medieföretag.

Ambassadören öppnade med löftet att han inte skulle tala med stöd av Power Point, ett internationellt, mycket anlitat presentationsprogram, som stöds av pedagogiska bilder och texter via dator.

Matthew Barzun visade i stället enkla bilder på ett vitt papper, som skulle vägleda honom i sin presentation. Första bilden visade en allvarligt blickande Barack Obama. Också ambassadören blev förvånad när den norska Nobelpriskommittén valde att ge sitt fredspris åt Obama.

- Presidenten har ju ännu bara uppnått en liten del av vad han vill uträtta på sin viktiga post. Men han uppfattar priset som ”a call for action”, en förväntan att han ska arbeta framgångsrikt för internationell avspänning och fred. Därför tar han personligen emot priset i Oslo.

En annan bild visar en bilist som blickar framåt på vägbanan. Frågan är hur man bäst skapar säkerhet i trafiken.

- Det gäller att inte vara distraherad av till exempel mobilsamtal, eller att av de mest märkliga orsaker titta på allt annat än vägen. Men man får heller inte stirra sig blind på vägbanan. Blicken ska inkludera vad som händer i närmaste omgivningen. Positionen mitt emellan distraktion och fixering ger en allsidigt engagerad bilförare!

I presidentvalet hade Barack Obama ingalunda goda utsikter till kampanjfinansiering. I demokraternas primärval hade **Hillary Clinton** betydligt bättre kontakter med stora donatorer. Matthew Barzun kläckte idén att Obama i stället skulle vändas sig till de många små donatorerna, ”25-dollarkampanjen”.

Clinton fick mycket riktigt stora pengar av sina donatorer. Men Obama fick sensationellt mycket mera genom att vända sig till små bidragsgivare, som samtidigt lockade vänner och bekanta att vara med - och många betalade sina 25 dollar flera gånger!

– När Hillary Clintons kampanj i praktiken fick stöd av 30 procent av ”sina” förväntade donatorer fick Obama 150 procent av de små, ofta spontana, givarna! Vi lyckades med att sänka givargränsen till lockande nivå och fick igång ett nytt, energiskt och mäktigt nätverk! Vi direktkontaktade totalt 16 miljoner amerikaner! USAs största tidning, New York Times, har 1,6 miljoner läsare. I USA nöjer sig de flesta med att läsa sina lokala tidningar och följa lokala tv-program.

39-årige Matthew Barzun är USA:s Sverigeambassadör.

Diplomatiskt parerade ambassadör Barzun publikfrågor om USA och Afghanistan, engagemanget i Europa, kontakterna med EU och relationerna till Ryssland. I ett par fall instämde ambassadören leende i de frågandes uppenbara uppfattning. Han påpekade att hans område är kontakterna USA-Sverige och att dessa kan bli ännu bättre.

- Många miljoner amerikaner har rötter i europeiska länder, också i Sverige. Så de enskilda europeiska länderna känns närmare än Europa som världsdel. De politiska förbindelserna USA-Sverige är väldigt fina. Det utvecklas partnerskap i mängder. Vi kan göra mycket tillsammans, på många områden, sammanfattade Matthew Barzun.

Synpunkten/

Politik är som att segla. Hur mäktigt segel man än spänt upp, hjälper det föga om det inte finns vind. Hur starkt man än engagerar sig ideologiskt, räcker det inte om man inte kan utverka stöd av en majoritet.
Statsvetarprofessorn **Leif Lewin** i Dagens Nyheter 30.3.07.

➤ MÖTEN

Saltviks Jaktvårdsförening
håller
HÖSTMÖTE
på Renvalls onsdagen den 16/12 kl. 19.00.
Redovisning av viltvårdspremien
Styrelsen

➤ ÖVRIGT

Ålands landskapsregering

Landskapsregeringen anslår ledigt att söka:

FINANSIERINGSSTÖD
för produktion av hyresbostäder och för installation av hiss i äldre flervåningshus.

Obs! Nytt 10-årigt räntestöd.

Ansökan ska inlämnas **senast 15.12.2009.**

Närmare information om stöden finns på bostadsenhetens hemsida: http://www.regeringen.ax/kansli/bostads.pbs

Mariehamn
den 17 november 2009

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Lediga tjänster:
vik hälsovårdare
vik sjukskötare
Hälsovårdare
Läs mer:
www.ahs.ax eller
www.ams.ax

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS OMSORGSFÖRBUND K.F
söker följande medarbetare:
En vik.
ANSVARIG handledare/ föreståndare
på heltid i tjänsteförhållande under tiden 18.1-30.9.2010 med eventuell förlängning.

Tjänsteinnehavaren är ansvarig för två enheter inom förbundet.

Behörighetskrav: examen på yrkeshögskolenivå eller motsvarande.

Uppgiftsrelaterad lön 2.469,82 €/mån.

Prövotid tillämpas inom Ålands Omsorgsförbund

Närmare information ger: chef för daglig verksamhet Bo Ginlund tel. 17845 eller 0457-5244477 eller boendechef Eva Johansson tel. 16 049 eller 0457-3425303

Ansökningshandlingarna inlämnas **senast 28 december 2009 kl. 15.00** under adress:

Ålands omsorgsförbund k.f.
Strandgatan 23, 22100
Mariehamn

Ålands status uppmärksammades

EU. I torsdags uppmärksammades medlemsländernas EU-ambassadörer på Ålands demilitariserade och neutraliserade status.

Under debatten i lagtinget om Lissabonfördraget uttrycktes en oro för att förändringar i det säkerhetspolitiska samarbetet kan komma att påverka Ålands särskilda status som demilitariserat och neutraliserat område.

Från åländsk sida har man ansett att det är viktigt att de övriga EU-medlemmarna bekräftar att Ålands status inte ska påverkas.

Vid ett möte förra veckan i den så kallade Coreperkommittén uppmärksammades ländernas EU-ambassadörer på protokollet om Åland i Finlands anslutningsfördrag som hänvisar till den speciella status Åland åtnjuter enligt folkrätten. Man lyfte också fram att Lissabonfördragets ikraftträdande inte påverkar Ålands demilitariserade och neutraliserade status.

Finlands EU-ambassadör **Jan Store** bad ordförandeskapet lägga tillkännagivandet till protokollet. På plats fanns Ålands representant i Bryssel, **Hanna Bertell**.

Landskapsregeringen meddelar att man ”är mycket nöjd med det tillkännagivande som givits av ambassadör Store på uppdrag av den finska regeringen.” (ak)

Nyan rättar

Fördelningen per kommun

Rubrikerna hamnade över fel kolumner när vi publicerade Ålands landskapsregerings kompensation till kommunerna i gårdagens tidning.

Så här ska tabellen se ut.

Fördelningen per kommun

Kommun	Förskott (22.1.2008)	Slutreglering (18.12.2009)	Utbetalt totalt
Brändö	83.257,04	15.546,96	98.804,00
Eckerö	157.955,51	16.291,69	174.247,20
Finström	457.411,71	60.403,29	517.815,00
Föglö	94.475,31	14.453,89	108.929,20
Geta	70.437,81	10.244,39	80.682,20
Hammarland	241.214,41	31.570,19	272.784,60
Jomala	649.159,27	111.441,13	760.600,40
Kumlinge	71.250,76	12.768,84	83.019,60
Kökar	45.249,95	7.082,85	52.332,80
Lemland	304.216,45	57.842,75	362.059,20
Lumparland	73.779,19	12.867,41	86.646,60
Mariehamn	2.071.192,71	265.319,29	2.336.512,00
Saltvik	293.922,85	37.686,95	331.609,80
Sottunga	23.772,08	3.801,92	27.524,00
Sund	188.330,19	23.213,61	211.543,80
Vårdö	74.424,76	7.965,24	82.390,00

➤ LEDIGA PLATSER

RENHÅLLNINGEN
ÅLANDS RENHÅLLNINGS AB

Ålands Renhållnings Ab är det ledande avfalls- och återvinningsföretaget på Åland. Verksamheten omfattar kompletta system inom avfallshantering, återvinning, sekretessmaterial, slamhantering, rörspolning, cisternkontroll, vakuumteknik (torrsug) samt hantering av farligt avfall. För mera information om företaget se vår hemsida: www.renhallningen.ax

Till vårt kontor söker vi nu en

MEDARBETARE

I arbetet ingår daglig kontakt med kunder, planeringsarbete samt övriga administrativa sysslor.

Meriterande är tidigare erfarenhet av administrativt arbete samt arbete med mycket kundkontakt. Du bör ha ett sinne för problemlösning och ha lätt för att fatta egna beslut. Som person bör du vara serviceinriktad, stresstålig och ordningsam.

Du bör ha en merkantil utbildning på minst institutnivå och god datorvana.

Tjänsten är ett vikariat t.o.m. hösten 2010 med möjlighet till eventuell förlängning.

Närmare upplysningar om tjänsten lämnas av Daniel Mattsson, tel. 018-275 80

Vi ser fram emot din skriftliga ansökan med sedvanliga ansökningshandlingar och löneanspråk **senast fredagen den 8 januari 2010.**

Märk ansökan ”Medarbetare” och skicka den till Ålands Renhållnings Ab, PB 221, 22101 Mariehamn eller per e-post till daniel.mattsson@renhallningen.ax

TV-programmet onsdag 9 december

svt1

6.15 Fråga doktorn (R) [7764170]
7.00 Rapport [94712]
7.07 Regionalt [205940625]
7.28 Gomorron Sverige [304410731]
8.15 Julkalendern: Superhjälte-jul [9243489] Även senare i dag.
8.30 Rapport [2235248]
8.45 Gomorron Sverige [4702847]
10.30–13.00 UR [3576248]
13.00 Rapport [36731]
13.05 Arne Næss leker med livet (R) [137809]
13.35 Robins (R) [507644]
14.05 Playa del Sol (R) [595809]
14.35 Niklas mat (R) [950712]
15.05 Dokument utifrån (R) [9522267]
17.00 Rapport [37847]
17.05 Gomorron Sverige [493286]
18.00 Hannah Montana (R) [34199]
Amerikansk ungdomsserie från 2007.
18.25 Nära djuren (R) [21267]
Dansk djurserie från 2007. Del 2 av 5. Prärien på Mols.
18.55 Sportnytt [2437538]
19.00 Rapport med A-ekonomi [25880]
19.10 Regionala nyheter [1180557]
19.15 Go'kväll [896915]
19.45 Julkalendern (R) [273644]
20.00 Kulturnyheterna [82199]
20.15 Regionala nyheter [5252538]
20.30 Rapport med A-ekonomi [593]
21.00 Säsongavslutning: Uppdrag granskning [41422]
Samhällsprogram. Även 10/12.
22.00 Morden [47606]
Svensk kriminalserie från 2009.
23.00 Nip/Tuck [60335]
23.45 Alfred (R) [9339199]
23.50 Kulturnyheterna (R) [8292151]
0.05 Livet i Fagervik (R) [1725045]
0.50 Sommarpratarna (R) [4870749]
1.50 Brotherhood (R) [9843872]
2.45 Andra Avenyn (R) [5912565]
3.30 Dina frågor – om pengar (R) [9761213]
4.00 Debatt (R) [9762942]
4.30 Sommarpratarna (R) [2055381]
5.30–6.00 Kobra (R) [2015294]

svt2

10.30 24 direkt [87251016]
16.35 London live (R) [2442793]
Även 13/12.
17.05 Agenda (R) [6193538]
17.50 Debatt (R) [82660]
18.20 Nyhetstecken [4065828]
Nyheter på teckenspråk.
18.30 Oddasat [92625]
Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Uutiset [875151]
Finskspråkiga nyheter.
19.00 Ismannens död (R) [37996]
Vetenskapsdokumentär från 2008. Fyndet av ismannen Ötzi i Alperna inledde en våg av intensiv forskning.
19.55 Rapport [1757083]
20.00 Vem vet mest? [2118]
Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 13/12.
20.30 UR: Välkomna nästan allihopa [1489] Samhällsprogram. Del 7 av 7. Drömmen om Sverige. År 2009 ska fler människor än någonsin utvisas och det ska gå fortare än tidigare. Fattar Migrationsverket alltid rätt beslut? Programledare: Doreen Månsson, Musse Hasselvall. Även 11/12 och 14/12.
21.00 Fashion: Modeveckan i Paris [6170] Reportage. Programledare: Karin Winther.
21.30 Fashion: Modegala i Paris [5441]
Reportage. Sammanfattning från modegalan i Paris förra veckan. Vi följer skapandet och genomförandet av en av de mest spektakulära modevisningarna någonsin. Även 11/12.
22.00 Aktuellt [2354]
22.30 Nobelpriset 2009 – litteratur [1625] Politik. I kvällens porträtt av årets Nobelpristagare i litteratur möter vi författaren Herta Müller. Även 11/12.
23.00 Sportnytt [20460]
23.15 Regionala nyheter [1450118]
23.25 Rapport [8570847]
23.30 UR: Hemlös [6335]
Samhällsprogram. Del 9 av 10. Strukturer. Även 11/12, 13/12 och 15/12.
0.00 John Lautner, provocerande arkitekt (R) [59403]
K special.
1.00–1.30 Världens konflikter (R) [5443590] Dokumentärserie. Kurdistan.

3

7.30 Funniest pets and people [831248]
8.00 Funniest pets and people [707002]
8.25 Spin city (R) [1319489]
8.55 Alla älskar Raymond [6300847]
9.25–9.50 How I met your mother [2897441]
10.40 Rachael Ray [3246354]
11.30 Våra bästa år [2613373]
12.25 Project runway (R) [4837335]
13.20 How I met your mother (R) [8713199]
13.45 Alla älskar Raymond (R) [277712]
14.15 Oprah Winfrey show [572828]
15.10 Extreme home makeover [8036644]
16.05 Funniest pets and people [5804809]
16.35 Funniest pets and people [5452101]
17.00 Project runway [747460]
18.00 Du är vad du äter [725248]
Svenskt livsstilsprogram från 2008. Del 2. Katrin Schulman förnekar inte att hennes utseende är väldigt viktigt och att hon därför bantar ofta och tränar hårt. Programledare: Anna Skipper.
19.00 Navy CIS [844712]
Amerikansk kriminalserie från 2005.
20.00 2 1/2 män [766335]
Amerikansk komediserie från 2005.
20.30 2 1/2 män [765606]
21.00 Stockholm-Arlanda [482996]
Svensk yrkessåpa från 2009. Del 10 av 10.
22.00 I hennes skor [47265441]
FILM Amerikansk dramakomedi från 2005. Systrarna Maggie och Rose är helt olika när det gäller värderingar, mål och personlig stil. I rollerna: Cameron Diaz, Toni Collette, Shirley MacLaine. Regi: Curtis Hanson.
0.40 Navy CIS (R) [1393107]
1.35 2 1/2 män (R) [1270584]
2.05 2 1/2 män (R) [3652478]
2.30 Prison break [4054300]
3.15 Xena – krigarprinsessan [9774377]
4.00–6.00 Iron eagle [9514855]
FILM Amerikansk action från 1986. I-rollerna: Michael Bowen, Jerry Levine.

4

6.05 Veterinärerna (R) [7125712]
6.50 Nyhetsmorgon [13490538]
11.00 Nyhetskanalen [166731]
11.05 Efter tio [3613422]
12.00 Nyhetskanalen [811644]
12.05 Efter tio, forts [8563809]
12.55 Bonde söker fru (R) [9856847]
13.55 Nyhetskanalen [9702793]
14.00 Trav [722267]
14.25 Hitta hem (R) [634083]
14.55 Handboll: Sverige–Tyskland [8979170] Direkt.
16.35 Studio: Handbolls-VM [6707606]
16.45 Vingården (R) [486538]
17.00 That '70s show (R) [639101]
17.25 That '70s show (R) [754996]
18.00 Förkväll [9837170]
19.15 Lotto, Joker och Drömvinsten [8394267]
19.20 Keno [744199]
19.30 Lokala nyheter [127002]
19.35 Lokalt väder [8317118]
19.40 Ekonominyheterna [4207151]
19.50 Vädret [4203335]
20.00 Nyheterna [764977]
20.30 Halv åtta hos mig [763248]
Svenskt matlagningsprogram från 2009. I dag bjuder Drifa Yngavottir på middag. Hennes meny består av till förrätt halstrade pilgrimsmusslor.
21.00 Bonde söker fru [480538]
Svensk realityserie från 2009. Del 10 av 13. Per-Jörgen Östling tar med en av tjejerna på dejt. Janne Hansson går på två dejter. Thilde Höök tar med en av killarna på picknick.
22.00 Oskyldigt dömd [479422]
Svenskt kriminalserie från 2009. Del 11.
23.00 Nyheterna [207847]
23.25 Sporten [7210286]
23.35 Vädret [4870064]
23.38 Lokalt väder [304870064]
23.40 Kvällsöppet med Ekdal [263793]
0.35 Jordan, rättsläkare (R) [1392478]
1.30 The District (R) [6318720]
2.15 Arkiv X (R) [2481107]
3.00 The practice (R) [1256774]
3.45 Popular [1263519]
4.30 Love my way (R) [1829590]
5.20 Greetings from Tucson (R)
5.40–6.05 Greetings from Tucson (R) [8283039]

FST5

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
14.15 Mat med Tina
14.45–14.59 LasseMajas detektivbyrå
Del 9 av 24. Dricker de tre vise männen verkligen kaffe?
16.55 Måttet är rågat
Del 8 av 12. Vänstervindar i kvällens program. Tänk om företag kunde känna ansvar för sina anställda och miljön, även när det inte lönar sig ekonomiskt.
17.25 Sportmagasinet
17.55 TV-nytt
18.00 Julkalendern: Julvädret som försvann
I BUU-klubben gör Maja julgransdekorationer. Stumparna är sugna på Aisopos godis. Tvättbjörnen Wamba och Vinni gör en nattlig utflykt. I Julvädret som försvann vill Malin bygga en kälke tillsammans med pappa Svante.
18.30 Park
Storstad-småstad. Skvaller, kollektivtrafik och fester. Helsingfors möter Kristinestad.
19.00 Surfa på menyn
Del 5 av 8. Wairrarapa. Kockarna Bender och Mark erövrar Nya Zeeland.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Strömsö
Textad. Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.
20.40 Pixel
Veckans kultur i debattglada munnar.
21.00 Spotlight
Textad.
21.30 Oskyldigt dömd
Del 11 av 12. Kidnappad. nders dömdes för kidnappningen.
22.14 5 minuter
Bakom kulisserna
22.20 TV-nytt
22.30 Röda mattan
Hur ser finlandssvenska animationer ut i dag? Se tre väldigt olika filmer och träffa regissörerna Antonia Ringbom, Rikard och Robert Lassenius och CHRZU i kortfilmsträffen Röda mattan.
23.30 Sportmagasinet

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

Dragning av vinnare i julkalendern. Nyheter och Sport.

ÅLANDSKANALEN

Kl 19.00-19.20.
Porträtt: Wilhelm Ingves. En av Ålands genom tiderna mest lovande fotbollsspelare. Han spelar redan i IFKs A-lag men Wilhelm "borde" inte kunna spela fotboll på denna höga nivå. Varför? Det berättar han i kvällens program.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–9.00 Gomorron. Med Elin Willows. **6.45** Betraktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00–11.30** Förmiddax. Med Ann-Christine Karlsson. **9.00** Dagens väder. **9.15** Läshörnan: Vägen från Stormskäret. **9.30** Ålandsnytt. **9.40** Musik för öppna öron. **10.30** Ålandsnytt. **10.33** Djur och natur. **11.30–13.00** Lunchdax. **11.30** Ålandsnytt. **11.45** Sportnytt. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. **12.30** Gomorron. **12.55** Ålandsnytt. **13.00–16.00** Vardax. Med Tom Wiklund. **13.00** Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. **13.55** Ålandsnytt. **14.00** Rätt skall vara rätt. **14.55** Ålandsnytt. **15.00** Firardax. **15.55** Ålandsnytt. **16.00–18.00** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Hasse Persson. **16.00** Aktuellt. **16.15** Arena. En aktuell makthavare intervjuas om aktuella frågor. Sänds i repris på lördag kl 10:40. **16.55** Ålandsnytt. Sänds även kl 18:55. **17.05** Sportnytt. Sänds även kl 19:05. **17.10** Åland i dag fortsätter. **17.55** Ålandsnytt. Sänds även kl 19:55. **18.00–21.10** Kvällsdax. Dagens bästa i repris. **18.00** Aktuellt. **18.05** Kulturen. Repris. **18.20** Gomorron. Repris. **18.55** Ålandsnytt. Repris från kl 16:55. **19.05** Sportnytt. Repris från kl 17:05. **19.10** Åland i dag. Repris från kl 16:15. **19.55** Ålandsnytt. Repris från kl 17:55. **20.00** Åland i dag. **20.45** Läshörnan: Vägen från Stormskäret. **21.00–21.10** Betraktelse.

Så blev livet efter flykten

Sista "Välkomna nästan allihopa" har undertiteln "Drömmen om Sverige". Har de personer som kom hit med bilden av Sverige som ett paradis fortfarande samma uppfattning, nu när de har bott här ett tag? **Doreen Månsson** (bilden) möter bland andra flyktingarna **Anna** och **Sonja**. **SVT2 20.30**

Se det med egna ögon
www.24.ax

TV1

5.55 En sann historia: Utbrytarna [9861286]
6.25 Ettans morgon-tv [79632444]
9.30 Coronation Street [6493731]
10.15 Fladdermöss [3379809]
10.45–10.55 Veteranminnen [8380557]
11.00 Tv-nyheter [20199]
11.05 YLE News [3808354]
11.10 Hettys mysterier [4401644]
Borgmästarens dotter försvinner och den gamla jordbrukarens fru dör. Hur hänger händelserna ihop?
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [41460]
13.00 Tv-nyheter [38199]
13.05–13.57 En fascinerande värld: På sju hav [765880]
Del 3 av 8. Röda havet.
14.05 I det lovade landet [2714118]
14.30 Läkarna [2644]
15.00 Tv-nyheter [87147]
15.05 Herrskap och tjänstefolk [2638793]
16.00 Finskhetens rötter i filmerna [56996]
16.10 Den vida naturen: Alpsjöarna [6085248]
17.00 Tv-nyheter [25002]
17.08 Hettys mysterier [300488354]
Hetty är ett skojarmediums hemlighet på spåren.
18.00 Tv-nyheter och väder [5557]
Dagens huvudnyheter på teckenspråk ingår.
18.30 Halv sju [8286]
19.00 Historia: Korståget mot polion [50335]
19.55 Än flödar vinet [433460]
20.25 Viking Lotto och Joker [1766828]
20.30 Tv-nyheter och väder [65422]
20.55 Sportrutan och V5-travet [3460915]
21.05 A-studion [3064052]
21.40 A-plus [577847]
Aktuellt om ekonomi.
22.00 Ulkolinja: Vaarallisilla vesillä [65002]
23.00 Tv-nyheter [41441]
23.05 Diktrådet [9786793]
0.05 Peter Serafinowicz show [81107]
0.35 Nyhetsfönster [49306720]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [1929300]

YLE

6.00 Tellus-frågesport [4344083]
6.50–8.46 Lilla tvåan [8325996]
8.53 På gräsrotsnivå [307573809]
9.00 Oddasat [10248]
9.15 Regionala nyheter [5478809]
10.35 McLeods döttrar [9549977]
11.20 Niklas mat [8293847]
11.50–12.40 På riskgränsen: Gigantiska byggen [8992151]
12.45 En kvinnas hjärta [7782996]
FILM Finskt drama från 1943.
14.20 Aktuella Tvåan [1693118]
14.55 Fatta micken [8434002]
15.45 Gunnels gröna [6243151]
16.15 Mannen från Snowy River [2634606]
17.00 Nicke Nyfiken [20422]
17.23 Lilla tvåan [300984354]
Onsdagkväll med Eila.
17.51 Julkalendern [104068915]
Löytönen försöker smita från sin svåra uppgift.
18.00 För några få skojare fler (R) [33731]
18.50 Tv-nyheter [7157644]
19.00 Regionala nyheter [21539]
19.10 Sportrutan [8578354]
19.15 Tvåans vinter-väder [8575267]
19.20 Finland express [9230118]
20.00–20.48 Hemlig miljonär [76809]
21.00–21.45 Där björkarna susa [17170]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [1750712]
22.05 Den hårda lagen: Specialenheten [3695199]
En sexårig flicka blir kidnappad av en kvinna som påstår sig vara hennes mamma.
22.50 Dokumentärprojekt: Det sista jordklotet [9181373]
Roadmovie om den kanadensiske miljöaktivisten Mikaël Rioux' försök att rädda jordklotet.
23.45 Dolt ord [9487644]
1.00 Tellus-frågesport [6471478]
2.00 Frågespel [6710584]
3.00 Dolt ord [6714300]
4.00 Sudoku [6790720]
5.00–6.00 Frågespel [6701836]

TV2

5.30 Väder [4953828]
6.05 Studio55 [7442267]
Pratshow för dig som är över 50.
6.25 God morgon Finland [72300083]
9.10 Studio55 [1613083]
9.35 Vad ska vi äta i dag? [4212286]
9.40 Känslor och dofter [8281441]
10.25 Joulupotti [5794441]
10.35 Emmerdale [4170165]
11.05 Emmerdale [5041083]
11.35 Köpkanalen [4138606]
12.35 Astro-tv [752606]
13.15 De vackra och de djärva [6862996]
13.40 Vad ska vi äta i dag? [5564538]
13.45 Godmorgon Finlands bästa bitar [357606]
14.10 Nöjesnytt [2574002]
14.15 Klassfest [911644]
Amerikansk komediserie.
14.45 Läkarna [7083977]
Hälsovård i USA.
15.35 Salminen och Salminen [8090441] Syskonen Eppu och Krisse Salminen ordnar alla tiders hemmafest med intressanta diskussioner, levande musik och mycket mer.
16.30 Joulupotti [927199]
16.55 Nyheter [6310170]
17.00 De vackra och de djärva [371996]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [6308335]
17.30 Emmerdale [387977]
18.00 Emmerdale [388606]
18.30 R.u.m [396625]
19.00 Sjuans nyheter [866489]
19.20 Dagens väder [150444]
19.30 Dolda liv [292369]
20.00 45 minuter [107793]
21.00 CSI [795248]
21.55 Viking Lotto och Joker [4820828]
22.00 Tians nyheter [214002]
22.15 Dagens väder [4580625]
22.20 Resultatrutan [4772460]
22.30 Långtradarchaffisarna [744248]
23.30 Sanning eller myt [2056538]
0.35 Tredje stenen från solen [4636687] Amerikansk komediserie. Det stora jättehuvudet vill att Sally och Dick omedelbart ska byta skepnad.
1.05 Joulupotti [8086395]
2.05–5.30 Den rätta [40448720]

60°05'45" N 19°54'40" E
THE ROCK OFF FESTIVAL

PEPSI

FOSTER'S

Mums vilken utsikt!

Ge bort en smakfull höjdarmiddag! 2010 bygger vi en stor restaurang med tak på torget framför stora scénen. Supékort gäller valfri dag och bord måste reserveras per telefon. (först till kvarn)
Ge bort en annorlunda julklapp. 70€/kort (entrébiljett behövs ej)

Passlig julklapp?

En julklapp att se fram emot. Ge bort 9-dagar fyllda med massor av artister och underhållning. Sommarens största evenemang mitt i Mariehamns centrum. 75€/presentkort
(Presentkortet bytes mot armband i festivalkontoret ca. 1 vecka före festivalen)

Supékort och presentkort köper du på Shell Select i Mariehamn öppet till 24 alla dagar.

Presentkort på Äventyrsgolf!

Julklappen som passar alla åldrar!

18 hål golf för två **16€**

Lunch el. middag för två inkl. dryck samt 18 hål golf. **40€**

Säljs på på Shell Select öppet alla dagar till 24.00

debatt

Vad är historia?

Man kunde säga att historia är ”människans beslut”. Människan kan göra beslut mot Gud, synd och för Gud, rättfärdighet. Då Gud konstaterar endera, synden? eller ”det goda beslutet” sätter sig Gud till doms och belönar den rättfärdige, som hållit sig till Honom och bestraffar syndaren som inte brytt sig om att hålla Guds lag. Halleluja.

Då Gud ser att ett folk vandrat bort ifrån honom för att gå sin egen, djävulens, väg, kan Han inte med en gång bestraffa ”syndaren”. Gud behöver så att säga en rapport om vad som hänt, efter det går Han tillrätta med Satan och synden.

Jag vill i detta skede ta ett exempel, just ur världshistorien. Varför bestraffades, hårt, tyskarna för folkmordet på judar efter andra världskriget, då till exempel britterna, som uttalade domarna, själva gjort ”holocaust” på Nordamerikas ursprungsbefolkning? Saken är ju inte den att en brottsling bör få gå lös, men Gud har i sin långmodighet löst detta med just rapporterna.

Också i en vanlig domstol vill domaren ha en sammanställning om vad som har hänt! Efter det, då alla detaljer är klargjorda sätter Han sig till doms och även upprättar brottsoffret. Halleluja.

Alltså har ingen mänska något att berömma sig av , ingen kan säga: ”ha ha, jag syndade men ingen såg det”. Nej alla våra handlingar, onda eller goda, skrivs upp med tanke på domen.

Och just därför har vi en stor god underbar domare som heter: Gud, tack Jesus.

Måtte alla folk, stora, stora eller små, goda eller onda, gå Guds väg, ty då slipper vi till och kommer ur häxkitteln som kokar av olika slags onda lustar som sårar Gud och väcker hans vrede. Må alla inse att Gud är god och att Han aldrig, som Satan, bestraffar i blindo. Synden måste bestraffas men så måste också den rättfärdige belönas. Därför lever vi, och vi har vårt hopp i Gud, inte i Satan, som vissa vill påstå.

Roland L
Mariehamn

Klimatet vårt

Klimatet vårt, som är i himmelen.
Helgat varde ditt namn.
Tillkomme ditt rike, ske din vilja
såsom i Kyoto så ock i Köpenhamn.
Vårt dagliga bröd, giv oss inte idag.
Och förstora våra länders skulder,
såsom ock vi förvärrar de fattigas hunger.
Och inled oss i svält och lidelse,
och smutsa ner miljön.
Ty kärnkraften är din, och etanolen och
kvicksilverlamporna, i evighet.
Amen.

Klimatdum miljökämpe

(S) ser gärna billigare bostäder

Stadsfullmäktige har vid behandlingen av Mariehamns budget (91 §) under textdelen ”Riktlinjer för Mariehamns utveckling” tillfogat följande formulering:

”Vid planerandet av kommande projekt bör FAB Marstad beakta kostnaderna så att målsättningen är att lägenheter med lägre hyreskostnad byggs.” Säkert välmenande, men en rad anmärkningar bör tillfogas.

För det första har de partier som röstade för denna formulering en överväldigande majoritet i Marstads styrelse. Detta kan inte tolkas annat än som en misstroendeförklaring.

Hade man verkligen velat ha billigare kommunala hyresbostäder hade man kunnat avstå från hejdlösa satsningar av aktiekapital i I-Tiden via Ålands Industrihus; vi har redan en väl fungerande kontorsmarknad som klarar sig bra utan subventioner; och i stället utökat aktiekapitalet i stadens bostadsproduktion.

Det gamla konceptet med billiga bostäder av låg kvalitet har prövats på många håll, med ganska liknande resultat. Den låga investeringskostnaden äts upp av dyrare underhåll och snabbare avskrivningstid. Ett socialsegregerat byggande, som blir en följd av de volymer man vill ha för att ytterligare reducera kostnaderna, har vi hittills i hög grad undvikit i Mariehamn.

Det bör påpekas att instrumenten för billigt byggande alltid funnits tillgängliga för majoriteten: stadsplanering, finansiering och projektering.

Om fullmäktiges majoritet tror sig ha viljan och förmågan att bygga acceptabla bostäder till rimligt pris så kommer inte undertecknad att motsätta mig det; förhoppningarna är dock små: under större delen av 1990-talet då byggpriserna var klart lägre byggdes inga bostäder i stadens regi, trots förslag från (s). Nu bygger man och beklagar sig över att det är för dyrt. En ny politik i form av en svepande formulering i fullmäktige skapar inte i sig billigare bostäder och jag ser inte fram emot med tillförsikt om att den åtgärden leder till faktiska resultat.

Peter Andersson

Julkalendern

Det här klockslaget på lördagar slutar arbetsveckan och inleds helgen enligt gammal sed, vissa församlingar markerar det med helgmålsringning. Vilket är klockslaget?

Varje utgivningsdag fram till jul publicerar Nyan en fråga. Svaret på den är en siffra. Bilden här ovan ska klippas ut och klistras på den ruta som har samma siffra som svaret på frågan. Onsdagen den 23 december, då den sista rutan och frågan presenteras, har du fyllt alla rutorna i julkalendern.

Alla som klistrat rätt skickar in sin kalender till Nyan senast fredagen den 8 januari och deltar i utlottningen av ett presentkort värt 75 euro på hantverksbutiken Salt. Tre bokpris lottas också ut.

Bilden skickas per post till Julkalendern, Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn eller via e-post katarina.gaddnas@nyan.ax. Det går också att lämna in den på Uppgårdsvägen 6 i Mariehamn.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

Om man är sk oskyldig så behöver man ju inte ta åt sig eller läsa mess som är kritiska! H. **Palleralla.**

Undrar vilken matbutik som har sänkt matpriserna så att det faktiskt blir plus i plånboken? Så kan man fara dit och fynda! H **från fattig förortsbo.**

Svagt av Nyan att ta bort kritiska och sunda mess! H. **en som ej tänker ha kvar Nyan!**

Nu får det väl vara nog, ljusstakar i vartenda fönster på alla kontor i Mariehamn som lyser dygnet runt. Finns det inget miljötänkande alls? Det blir inte ens mysigt när det lyser överallt. Snälla ni som bestämt att det ska vara så här... Tänk om, tänk rätt. **0457.**

Näringspolitiken är undernärd! **050.**

Kära trafikdagbok! Fortsättningsvis många bilar med bara ett halvljus...Skärpning tack! **0457.**

Barnen önskar sig en vit jul! Nyktert och snö med andra ord! **050.**

Varför lyser det i gräsmattan vid Dalbo-rondellen undrade någon! Aktiva lysmaskar kanske? **050.**

Bra skrivet Jens. Lon är en lustmördare som i ibland inte dödar för hungerns räkning utan bara för att den är uttråkad, och sedan lämnar hela kadaver kvar. Värna om vår jakt. **040.**

Man skall nog sätta ut namn när man skriver mess. Annars är man nog en kållvant. H. **Åke.**

För en gångs skull håller jag med Frun. **Nigel.**

Hej B! Eftersom du frågar om du inte är min typ i messa Nyan så får jag väl lov att svara här också. Nej, tyvärr är du inte det men jag önskar dig all lycka till med att hitta kärleken. Hälsningar **Di.**

Är det okej att gilla Brysselkål och vara EU-kritisk? **050.**

Chihuahuavalpar. Menar du 200 euros-valparna? Det lägsta man får en valp för är 1.000 euro, något är ej okej här. Hundar är generellt för billiga, dom hamnar ofta i hem där dom ej bör vara, hos stökiga människor. Lägsta pris för valp borde alltid vara 2.000 euro. **040.**

Har man en uns av hyfs så byter man väl inte blöja på ett restaurangbord. Det är inte alls konstigt om folk tycker det är äckligt. Men småbarnsföräldrar missar ofta att tänka på att det finns andra personer i närheten. **040.**

Att byta blöjor på matställen är ju faktiskt inte så smart! Blöjbyten och amning ska ske hemma! **050.**

Håller med ”äckligt”, det finns väll för tusan andra ställen att byta blöjor på än på borden bland folk. Nästa gång kanske jag byter binda vid bordet där du sitter. Sug på den du! **0457.**

Det skulle vara nyttigt för en del föräldrar att sluta tro att just deras barn är centrum i universum och visa lite hänsyn mot andra. Kanske inte så ohygieniskt med blöjbyte på matställe men ohyfsat och faktiskt äckligt. Skulle tro det finns toaletter på de flesta matserveringar idag! **Från småbarnsmamma som aldrig skulle utsätta andra matgäster för detta.**

Lever faktiskt på 2000-talet. Idag finns det ficklampor, pennor, klockor kort sagt det finns radiomottagare i varje pryl. Ska alla betala tv-licens som har förutsättning att lyssna på radio? Ja då skall alla medborgare betala. Låter detta vettigt?! **Karl-Olof.**

Klart som korvspad att Geta kommun inte anlitar Åpab eftersom Mises vd och styrelse också sitter i Åpab. Ganska lätt uträknat varför man inte anlitar dem! **040.**

Alandica är ett tempel för höginkomsttagarna! **050.**

Kyrkan tar värme ur underjorden läser jag! Där lär det ju vara varmt som i... **050.**

Liberalernas propaganda damp just ner. På sidan 11 står följande: utvecklingen av flygtrafiken är en av de viktiga bitarna för att kunna få fler kongresser till Åland. En rätt skarp kontrast till Nyans ledartext. ”Branschvis sänkning av CO2-utsläppen på Åland” brukar en åländsk miljöprofet säga ibland i media. **040.**

Glasögon via it. På Favoptic kan man inte beställa till Åland. **L-B.**

När nu GH väl är utmanövrerad, är det J-E M:s tur. Beklämmande! **Ebbe.**

Arvid, I love you :p **0457.**

Och hur fasiken får man info angående Islandias öppettider om friåkning. Inget på nätet och på stället finns inget användbart man kan läsa, som en broschyr. **Lisa.**
Svar: Friåkningstiderna finns listade på Mariehamns stads hemsida www.mariehamn.ax. Klicka på Idrottsanläggningar följt av Islandia och friåkningstider. **Red.**

NYANS ROS

...till **Bildoktorn**. För att dom ger så bra service. **Boxer.**

...i efterhand till **Susanne** på VVS-Kylcenter för att du fixade frys. Rosor från **Greta** i Eckerö.

...och stort tack, **ni som skänkt gåvor** till vår julbazar och till **er som köpte dem** till förmån för Sjömansmissionen och Finska Missionsällskapet. **Kyrkans och Klintens syförening.**

...till **alla** som uppvaktade mig med presenter, blommor och telefonsamtal på min 80-årsdag. **Anneli** från Kulla.

...till **Christian Ekstrand** och hans medarbetare som röstade mot Mise i måndagskväll. **En åhörare i publiken**.

...till **Johnny Björklund** för att han ställer upp i vått och torrt när jag fick punktering strax före jag skulle på jobb. Mvh **Pamela.**

...till **Ulf, Kjell** och **Marc** i Teachers, **Anna-Greta, Merja, Tanja, Rune, Rickard, kökspersonalen, städpersonalen, Select, Kantarellen, Ålandsbanken** och **Ålandsbagarn.** Stort tack för att ni hjälpte oss förverkliga Gula Dagen! **Friends** vid KHS.

HÄLGE

ZITS

> I rädslans politik står alltid vissa andra i vägen för en ljusare framtid.
> **GÖRAN ROSENBERG I DAGENS NYHETER**

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Span och spån Katarina Gäddnäs

Med händer som doftar mandarin

Det finns en särskild sorts december-lycka. Jag kände av den i morse, när jag rusade över dagisgården med en luciasärk över armen. En lycka som man kan hitta om man gräver djupt ner i minnesarkivet. En decemberlycka som är långt ifrån julstress. En decemberlycka som inte har något att göra med letandet efter det gamla slitna kålrotslådsreceptet längs ner i kökslådan, eller stressen med att fundera ut julklappar eller ågandet över hur pengarna skall räcka.

Det är en decemberlycka som kan triggas i gång om man står en liten stund i mörkret vid sidan av skolgården, med en luciasärk över armen. Skolgården dryper av fukt. Dagens första lektion har inte börjat än. På den genomblöta fotbollsplanen rumlar ångande elever i det oranga ljuset från utelamporna. På gungorna gungar barn två och två. Någon sjunger en ganska elak version av en julsång. Några andra skrålar sånger från luciatåget.

Minns ni? Minns ni att man fick mandariner till mellanmål i december? Att det brann tända stearinljus på borden och man vek ihop mandarinskalen och sprutade olja mot ljusen så det sprakade likt ett minifyrverkeri. Nån lärare kom alltid och sade till, men fingrarna doftade mandarin i december. December var en magisk månad, full av hemlighetsmakeri och förväntan. Man slapp många av de vanliga lektionerna. Det var luciaövning med dikter limmade på ljusmanschetterna. Man fnissade åt, men beundrade de killar som vågade vara stjärngossar och brummade Staffan var en stalledräng. Smält stearin rann ner på händerna, det gjorde bara lite ont och var jättehäftigt. Den som kunde texta snyggast (inte jag!) skrev stora plakat med sångtexter till sångerna som skulle sjungas på julfesten. Den Stora Julfest Teatern övades in av eleverna i de högre klasserna och varje klass hade Ett Eget Program. Det var osannolikt stort och nervöst. Broadway och Hollywood var ingenting i jämförelse med Skolans Julfest. Jag minns min första replik och kan den ännu som rinnande vatten: ”Tyvärr, det finns icke plats i härbärget.”. Aldrig hade världen skådat en mer autentisk värdshusvärd, klädd i säckväv och med stallykta i den darrande handen. Den plågsamt höga diskantstämman till Gläns över sjö och strand inövades med sådan frenesi att fönsterrutorna skalv och hundarna i Godby ylade i kör av medkänsla.

Julklappsstressen var av en helt annan art. Man stickade så svetten lackade. Stickorna gnisslade och händerna blev hala. Jag stickade de vackraste och enda ylletossor jag någonsin gjort i rött och grönt yllegarn. Så hårt stickade att det kunde tjäna som rustning i ett rymdkrig.

Jag återkallas från tidsresan av skolklockan som ringer in. Men när jag ser mina fingrar på tangentbordet på jobbet, minns jag hela dagen hur de förr doftade av mandarin i december.

Med överallt. Jörgen Pettersson har varit aktiv på många idrottsliga områden, men att bli styrelseordförande i ett aktiebolag är svårt att kombinera med journalistiken. Den här bilden togs vid Öspelsinvigningen i Mariehamn i somras. Från vänster Jörgen Pettersson, Island games associations ordförande, Dick Ekström, organisationskommitténs ordförande, och talmannen Roger Nordlund. Foto: ERKKI SANTAMALA

Journalistiken förlorare på dubbla roller

Det är illa för den journalistiska trovärdigheten på Åland om Jörgen Pettersson blir styrelseordförande för IFK Mariehamn Ab.

Det här är svårt att skriva, för det kommer utan tvivel att uppfattas som ytterligare ett led i kriget mellan tidningarna. Ändå måste det sägas.

Det är inte bra för journalistiken, för tidningen Åland eller (i mindre utsträckning) för Nya Åland om redaktionschef Jörgen Pettersson blir styrelseordförande i IFK Mariehamn Ab.

Den största förloraren är journalistiken.

För att kunna upprätthålla sin trovärdighet inför läsarna krävs distans från det man beskriver och granskar. Så fort man som journalist kommer för nära blir det problematiskt. Det uppstår tvivel, berättigade eller oberättigade. Det blir jävssituationer. Information som ska vara fri för alla blir riktad och begränsad.

Gäller detta en vanlig reporter är lösningen att den personen avhåller sig helt från att skriva om det ämnet.

För en journalist i chefsställning, som ju Jörgen Pettersson är, blir det ännu mer komplicerat.

Hur ska han som styrelseordförande för IFK Mariehamn Ab förhålla sig till nyhetstips om bolaget? Ska han uppmana sina reportrar att granska honom? Att fråga honom? Eller att släppa frågan?

Hur ska han förhålla sig till graverande uppgifter om de stora ägarna i IFK Mariehamn Ab, vars intressen han ska företräda?

Om en reporter från en annan tidning ringer och vill få ett scoop bekräftat eller dementerat, hur förhåller han sig då till sin egen tidning? Läcker styrelseordföranden till redaktionschefen? Eller mörkar han det för sig själv?

Saken blir inte bättre av att IFK Mariehamn Ab är ett viktigt bolag för ålänningarna. Det har stor synlighet och diskuteras flitigt. I förslaget till ny styrelse finns inte en enda kvinna. Intrycket av herrklubb för gamla kompisar stärks ytterligare med de föreslagna namnen, och genom att man väljer en aktiv journalist till ordförandeposten uppstår en olycklig sammanblandning av roller där styrelsen indirekt kan kontrollera både vad som skrivs om IFK Mariehamn och hur det skrivs. Åtminstone i teorin.

Jörgen Pettersson är otvivelaktigt både kunnig och tillräckligt meriterad för ordförandeposten. Det är säkert både lockande och smickrande för honom att bli erbjuden uppdraget. Ändå borde han, om han månar om sin journalistiska trovärdighet, ha tackat nej.

Vad mera är - hans chef och hans styrelse på tidningen Åland borde ha sagt ifrån. Detta utgör helt klart en intressekonflikt som gör det svårare för Pettersson att på ett bra sätt sköta sitt jobb.

För Nya Åland betyder det bara att kopplingen mellan IFK Mariehamn och tidningen Åland blir ännu tätare, vilket gör det något mer komplicerat att få information och svar på våra frågor. För oss är sporten viktig, inte makten. Vem som sitter ordförande påverkar inte Nya Ålands engagemang på något sätt.

Kanske har tidningen Åland kommit på ett bra sätt att hantera problemet. Kanske ska Pettersson i framtiden inte delta i det dagliga nyhetsarbetet. Om hans arbetsuppgifter förblir desamma, och chefredaktör **Niklas Lampi** väljer att vifta bort problemet som han gjorde med kulturredaktör **Benita Mattsson-Eklund** olyckliga agerande gentemot museibyrån, då är bäste-broder-journalistiken ett faktum.

Och det är en skam för journalistkåren på Åland.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008:
7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal ..... 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publicer-ingsdag	Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färg-annonser	
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. **5,05** €+lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN		ÅBO		M:HAMN
02.55 L	→	07.00/08.15	→	13.35
13.45 1)	→	19.15/20.15	→	00.40 L
M:HAMN		H:FORS		M:HAMN
23.55	→	09.55/17.00	→	04.15

M:HAMN		STOCKHOLM		M:HAMN
04.25	→	09.30 /17.00	→	23.45
13.45	→	18.15 /19.30	→	02.50 L
00.45 L	→	06.10 /07.10	→	13.35 2)

1) Avg 14.30 från Långnäs Baltic Queen tom 18.12 (busstransport ingår från Västra hamnen i Mariehamn)
2) Ank 14.25 till Långnäs tom 18.12 busstransport ingår från Västra hamnen i Mariehamn)

Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång
Transport till/från Mariehamn–Långnäs reserveras med båtresan

L = Långnäs

SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 8-21, lör-sön 10-18
(1,72€/besvarat samtal+alltid Ins/msa)
www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

17.45 – 00.50 → 01.00 1) – 10.00
10.00 – 05.00 2) ← 04.50 – 18.00

1) Ingen avg jämna datum 10-18.12 2) Ingen avg udda datum 9-12.12

TALLINK
Check-in senast 30 min. före avgång
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552
(1,72 €/besvarat samtal + alltid Ina/msa)
www.tallinksilja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.12.2009

ROSELLA

måndag–torsdag			fredag–lördag			söndag		
M:hamn		Kapellskär	M:hamn		Kapellskär	M:hamn		Kapellskär
08.00	▶	09.15	07.30	▶	08.30	12.00	▶	13.15
16.00	▶	17.30	12.45	▶	14.00	18.30	▶	19.30
15.30	◀	12.00	18.30	▶	19.30	17.30	◀	14.00
22.00	◀	19.00	12.00	◀	09.00	23.00	◀	20.00
			18.00	◀	15.00			
			23.00	◀	20.00			

Rosella jul-/nyårstrafik: Sista avg. före jul Kap–Mar 23.12 kl 19.00. Åter i trafik 26.12 kl 18.30. **Nyårsafton** Mar–Kap 8.00, Kap–Mar 12.00. **Nyårsdagen** Mar–Kap 18.30, Kap–Mar 20.00.

Buss Sto–Kap avg. Cityterm. 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kap ca 55 min före fartygets avg. Även buss Kap–Sto (ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland–Stockholm dagligen

ÅLAND		STOCKHOLM
01.10 1) L	▶	06.30
04.35 2) M	▶	09.40
09.55 2) M	▶	15.30
14.25 1) M	▶	18.55
14.10 M	◀	07.45
23.40 M	◀	16.45 2)
07.45 1) M	◀	18.00 2)
03.20 L	◀	20.10 1)

Åland–Finland dagligen

ÅLAND		ÅBO/H:FORS
03.30 1) L	▶	07.35 Åbo
14.25 1) M	▶	19.40 Åbo
23.45 2) M	▶	09.55 Hel
14.10 M	◀	08.45 1) Åbo
01.00 L	◀	21.00 1) Åbo
04.25 M	◀	17.30 2) Hel

M = Mariehamn L = Långnäs

1) **Juluppehåll** i trafiken efter morgonankomst till Stockholm och Åbo 24.12.2009. Trafiken återupptas med morgonavgång från Stockholm och Åbo 26.12.2009.
2) **Julkryssningar**. Ej ordinarie trafik 24–25.12.2009. Kontakta resebutiken.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Turlista t.o.m. 10/1 2010 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag–måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag–söndag	10.00	15.00	20.00

Extraturer: Från Eckerö torsdag 15/10 kl. 08.30. **Från Grisslehamn** onsdag 23/12 kl. 20.00.

Nöjeskryss med buss, båt, à la carte och underhållning!
Fredagar och lördagar 18.30. Start från Bussplan 17.30. **30 €/person**

Buss: Till Stockholm **Cityterminalen** vid alla båtankomster. Från Stockholm **Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter** före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28 300, växel 28 000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

	M:hamn		Sthlm
Alla dagar	10:00	→	15:45
	Sthlm		M:hamn
Sönd-Onsd	18:00	→	02:00
Torsd-Lörd	18:00	→	03:30

BIRKA PARADISE
Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

DANSGALA MED TOMMYS
i Vikingahallen
30 januari
Arr: Dansens vänner

dagens ålänning

"Cheferna är inte så arga här"

Dagens ålänning **Dimitrijs Stepanous** är i färd med att lasta pallar och träplankor på sitt bilsläp. Han har bott på Åland i tre och ett halvt år och jobbar som snickare. Innan han flyttade till Åland bodde han i Lettland.

Varför flyttade du hit?
–Jag hade kompisar som jobbade här och livet verkade bättre på Åland på flera sätt, säger Dimitrijs.

Vilka är de största skillnaderna du märkt mellan Lettland och Åland?
–Lönerna är bättre, cheferna skriker inte så mycket och människor man jobbar för är inte lika arga. Överlag är folk vänligare här.

Dessutom är allt svårare i Lettland, som att få lån från bankerna till exempel. Bankerna litar mer på mig här än de gör i mitt eget land.

Kommer du att stanna?
–Ja, jag och min flickvän köpte hus för två år sedan så vi stannar nog.

Träffar du familjen i Lettland ofta?
–Ja de kommer hit ungefär två gånger per år. Jag och min bror, som också bor här, åker dit lite då och då.

Hur ska du fira jul?
–På vanligt sätt, med god mat. På söndag ska vi se luciatåget i Mariehamn. Jag hade hört talas om lucia innan jag flyttade hit men vi firar det inte riktigt i Lettland.

Har ni någon speciell lettisk maträtt på julbordet?
–Vi brukar äta den maten man äter här. Men en speciell maträtt är silkis zem kazoka. Det är som en låda med lager av fisk, majonnäs, potatis och rödbeta.

Vem vill du hälsa till?
–Min flickvän **Anita Kolesnikova**.

Gillar sitt jobb. Dimitrijs Stepanous tycker att cheferna i hans hemland Lettland är argsinta. Foto: TANJA LÖNNQVIST

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

vädret

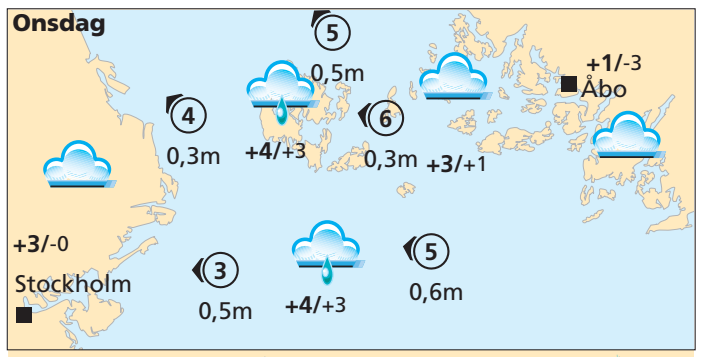

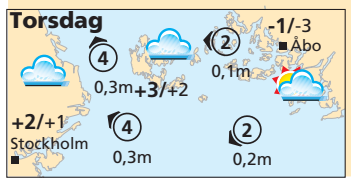

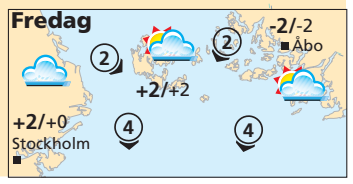

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+4	
Åbo	+2	
Helsingfors	+3	
Stockholm	+4	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+4	SO	7
Märket	+4	OSO	6
Kumlinge	+4	SO	3

Vattenståndet i går kl 14

Föglö	-1 cm	Åbo	-1 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:32	15:34
Helsingfors	9:12	15:13
Stockholm	8:33	14:49

Max/min temp. 1.12 - 8.12. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+5,4	1.12.	-7,3	3.12.
Åbo	+6,0	1.12.	-6,7	4.12.
H:fors	+6,6	1.12.	-2,8	4.12.

* =Dagar saknas

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+4	
Åbo	+4	
Helsingfors	+1	

Utomlands i går

Köpenhamn	+8	Madrid	11
Oslo	+4	Rom	16
Bryssel	+8	Aten	16
Moskva	-6	Las Palmas	22
London	+9	Phuket	32
Paris	+7	Peking	+9

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +lsa

dagens rätt

Leverschnitzlar

4 skivor nötlever
1 tsk salt
1 tsk paprikapulver
0,5 tsk krossad peppar
(buljong eller grädde)
4 ananasringar
1 ägg
1 msk skorpmjöl
1 tsk paprikapulver
2 msk smör eller olja

Stek levern. Tillsätt buljong, grädde eller vatten, sjud under lock ca 10 minuter. Krydda med salt, paprika och peppar. Låt ananasringarna rinna av väl, doppa dem i uppvispat ägg och skorpmjöl kryddat med paprika.

Bryn dem snabbt i olja. Placera ringarna på leverbiffarna och servera med ris eller potatis och sallad. För sås kan man koka upp stekspadet med litet grädde och reda med mjöl. krydda.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

NYINKOMMET!
Många olika delar porslin i mönstret musselmalet *Royal Copenhagen*
Extraöppet: mån 12-18 t.o.m 28.12
Ann-Gerds Antik Agentur
Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anngerdsantik.com
Öppettider: ti-fre 10-18, lör 10-14

Örhängen 108€ av Titti Sundblom
Brosch 85€, halssmycke 78€
I sterlingsilver
SALT KONSTHANTVERK
Sjökvarteret Tel 21 505
www.salt.ax

Projektionsbarometer
- Tidsangivelse
- Ute- och innetemperatur
- Väckarklocka
- Kalender

75€
Wickströms
UR OCH GULD Tel. 19 833
www.wickstrom.ax

SOV GOTT!
SATURNUS RESÅRSÄNG 295€ 80x200 cm
inkl. bäddmadrass och ben.
JULÖPPET
Vardagar 8.30-19.00
Söndagar 13.12 12.00-16.00
Lördag 19.12 10.00-15.00
MÖBEL-City
G. Godbyvägen. Tel 21 165, fax 19 544

Elflugan original
Finns i grått, vitt och rött
Från 198€
BroMark's
Julöppet: vard 9.30-20
lörd 10-16, sönd 12-16

JULFRUKOST 16€
alla dagar från 30.11 till 19.12.
mån-fre kl 7-10
lör-sön kl 8-11
Välkommen redan nu med din bokning på 24020!
Strandgatan 35 Tel 24020
info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

BRAND-FILT 1,2x1,2 m i snygg påse 29€
JUL- OCH NYÅRSÖPPET:
lö 12/12 09-16, to 17/12 7.30-19, lö 19/12 9-16, sö 20/12 12-16, 21–23/12 7.30-19, julafton 9-12, nyårsafton 9-14
SERVICE FÖR DIG
HOLMBERGS • TEKNIK • KVALITET •
Godbyvägen tel. 23 555 www.holmbergs.ax • Mån-fre 7.30-17.00 Lör 9-14

TILLFÄLLET – ett företag i Nordiska Tjänster AB
VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!
Vardagar 10-19. Lördag Söndag 11-16
tel. 17 570 fax 17 581 Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)